

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 4.4.2023
COM(2023) 184 final

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

Beretning om konkurrencepolitikken 2022

{SWD(2023) 76 final}

1. Indledning	1
2. Kommissionens rolle med hensyn til at afbøde eksterne økonomiske chok i en turbulent tid var afgørende.....	2
2.1. Vedtagelse af de midlertidige kriserammebestemmelser til støtte for økonomien efter Ruslands invasion af Ukraine og meddelelsen om nødforanstaltninger på energiområdet	2
2.2. Udfasning af de midlertidige rammebestemmelser for statslige foranstaltninger til støtte for økonomien under coronavirusudbruddet	4
2.3. Gennemførelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten	5
3. Sikring af, at konkurrencereglerne stadig er egnede til fremtiden — fremskridt med hensyn til en omfattende politisk dagsorden	5
3.1. Nye lovgivningsinitiativer til styrkelse af den konkurrencepolitiske værktøjskasse	5
3.2. Ajourføring af regler og retningslinjer for antitrust og fusioner for at gøre dem egnet til nye udfordringer	7
3.3. Ajourføring af statsstøttereglerne og retningslinjerne for at gøre dem egnet til nye udfordringer	12
3.4. Modernisering af GD for Konkurrences arbejdsmetoder, så de passer til nuværende og fremtidige behov for håndhævelse	14
4. Håndhævelse af konkurrencepolitikken bidrog til Kommissionens overordnede ambitioner	15
4.1. Håndhævelse af konkurrencepolitikken bidrog til den digitale omstilling og et styrket og modstandsdygtigt indre marked	16
4.2 Håndhævelse af konkurrencepolitikken bidrog til den grønne omstilling	23
4.3. Konkurrencepolitikken bidrog til en økonomi, der tjener alle	26
5. Konkurrencepolitik i en europæisk og global sammenhæng	28
5.1 Fælles indsats for udformning af en europæisk og global konkurrencekultur	28
5.2. Konkurrencepolitisk samarbejde i hele verden	29

1. Indledning

Europa-Kommissionen ("Kommissionen") sender sin årsberetning om konkurrencepolitikken 2022 til Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget. Den beskriver den vigtigste udvikling i EU's konkurrencepolitik og håndhævelse i 2022.

Europa oplever turbulente og uforudsigelige tider. I starten af 2022 aftog covid-19-pandemien, og EU var på vej mod økonomisk genopretning. Genopretnings- og resiliensplanerne i de fleste EU-lande blev operationelle, og de første midler blev udbetalt til medlemsstaterne, hvilket satte skub i genopretningen af EU med målrettede investeringer. Ruslands angrebskrig mod Ukraine førte til øjeblikkelige og store forstyrrelser i EU's økonomi og en opfordring til en koordineret indsats for at sikre tilstrækkelige og økonomisk overkommelige energiforsyninger, sikre økonomisk og finansiel stabilitet og fødevarerikkerhed og beskytte sårbare husholdninger og virksomheder. Samtidig med at disse udfordringer tackles, er der fortsat forpligtelser til at levere resultater i forbindelse med den grønne og den digitale omstilling.

Under ledelse af kommissionsformand Ursula von der Leyen anvendte Kommissionen de politiske instrumenter, den havde til rådighed, til at skabe og gennemføre en politiksammensætning, der er udformet med henblik på at afbøde de negative virkninger af Ruslands krig mod Ukraine på EU's samlede økonomi, dets virksomheder og dets befolkning, samtidig med at EU's nødforanstaltninger, der er gennemført for at håndtere covid-19-pandemien, udfases.

I marts 2022 vedtog Kommissionen midlertidige kriserammebestemmelser, der giver medlemsstaterne mulighed for at støtte virksomheder og sektorer, der er hårdt ramt af den geopolitiske udvikling, i overensstemmelse med EU's statsstøtteregele. Som reaktion på forstyrrelserne på de globale energimarkeder vedtog Kommissionen i maj 2022 REPowerEU-planen¹ (skitse offentliggjort i marts 2022)². Planen beskriver, hvordan man kan tilpasse EU's energisektor, tackle de høje energipriser og mindske afhængigheden af importerede fossile brændstoffer. I oktober 2022 fremsatte Kommissionen et forslag om en ny nødforordning for at afbøde virkningerne af de høje gaspriser i EU, herunder gennem fælles indkøb³.

I 2022 fortsatte Kommissionen sin omfattende evaluering af EU's konkurrencepolitiske ramme for at sikre, at alle håndhævelsesinstrumenter er egnede til nuværende og fremtidige udfordringer⁴.

¹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: REPowerEU-planen (COM(2022) 230 af 18.5.2022).

² Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til mere overkommelige priser (COM(2022) 108 af 8.3.2022).

³ Forslag til Rådets forordning: Styrkelse af solidariteten gennem bedre koordinering af indkøb af gas, udveksling af gas på tværs af grænserne og pålidelige prisbenchmarks (COM(2022) 549 final af 18.10.2022).

⁴ Kommissionens meddelelse af 18. november 2021: "En konkurrencepolitik egnet til nye udfordringer" (COM(2021) 713 final).

Desuden blev der vedtaget nye lovgivningsværktøjer, der supplerer de konkurrencepolitiske værktøjer.

Forordningen om digitale markeder⁵ trådte i kraft i november 2022 og finder anvendelse fra maj 2023. Formålet er at holde digitale markeder åbne og sætte en stopper for urimelig praksis fra virksomheder, der fungerer som gatekeepere i onlineplatformsøkonomien. Desuden blev forordningen om udenlandske subsidier vedtaget i november 2022, og den træder i kraft i 2023. Forordningen vil lukke et lovgivningsmæssigt hul i det indre marked, hvor markedsforvridende subsidier ydet af regeringer uden for EU i øjeblikket stort set ikke kontrolleres, mens subsidier ydet af medlemsstaterne er underlagt nøje kontrol i henhold til EU's statsstøttere regler.

Programmet for det indre marked⁶ og dets konkurrencepolitiske komponent yder stabil finansiering til politik- og håndhævelsesprojekter, hvilket fremmer internationalt samarbejde og konkurrencepolitikken.

I krisetider er en effektiv håndhævelse af EU's konkurrenceregler vigtigere end nogensinde. I 2022 fortsatte Kommissionen med at håndhæve EU's konkurrenceregler vedrørende kartelregler, fusionskontrol og statsstøttekontrol til gavn for borgere og virksomheder af alle størrelser. EU's konkurrencepolitik, navnlig statsstøttepolitikken, var fortsat et afgørende element i EU's mangesidede kriserespons.

2. Kommissionens rolle med hensyn til at afbøde eksterne økonomiske chok i en turbulent tid var afgørende

2.1. Vedtagelse af de midlertidige kriserammebestemmelser til støtte for økonomien efter Ruslands invasion af Ukraine og meddelelsen om nødforanstaltninger på energiområdet

For at mindske de sociale og økonomiske konsekvenser for EU af Ruslands angrebskrig mod Ukraine — blandt andre politiske instrumenter — anvendte Kommissionen igen fleksibiliteten i statsstøttere reglerne. Kommissionen vedtog de midlertidige kriserammebestemmelser⁷, der gør det muligt for medlemsstaterne at afhjælpe den likviditetsmangel, som rammer virksomheder, der direkte eller indirekte er berørt af den alvorlige turbulens i økonomien, der er opstået som følge af den russiske aggression mod Ukraine og de direkte og indirekte virkninger heraf, herunder de sanktioner,

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1925 af 14. september 2022 om åbne og fair markeder i den digitale sektor og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937 og (EU) 2020/1828 (forordningen om digitale markeder) (EUT L 265 af 12.10.2022, s. 1).

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/690 af 28. april 2021 om oprettelse af et program for det indre marked, virksomheders, herunder små og mellemstore virksomheders, konkurrenceevne, plante-, dyre-, fødevarer- og foderområdet og europæiske statistikker (programmet for det indre marked) og om ophævelse af forordning (EU) nr. 99/2013, (EU) nr. 1287/2013, (EU) nr. 254/2014 og (EU) nr. 652/2014 (EØS-relevant tekst) (EUT L 153 af 3.5.2021, s. 1). Forordningen anvendes med tilbagevirkende kraft fra 1. januar 2021.

⁷ Meddelelse fra Kommissionen — Midlertidige kriserammebestemmelser for statsstøtteforanstaltninger til støtte for økonomien efter Ruslands aggression mod Ukraine (EUT C 426 af 28.10.2022, s. 1). Disse midlertidige kriserammebestemmelser erstattede de midlertidige kriserammebestemmelser, der blev vedtaget den 23. marts 2022 (EUT C 131I af 24.3.2022, s. 1), som ændret den 20. juli 2022 (EUT C 280 af 21.7.2022, s. 1).

som Unionen og dens internationale partnere har indført, og de modforanstaltninger, som Rusland har truffet. I løbet af året fulgte og vurderede Kommissionen nøje udviklingen for at se, om der var behov for yderligere midlertidige ændringer af statsstøttere reglerne.

EU er nødt til at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder og fremskynde dekarboniseringen af sin energiforsyning i overensstemmelse med REPowerEU-målene⁸. Derfor ændrede Kommissionen i juli 2022 de midlertidige kriserammebestemmelser for at gøre det lettere for medlemsstaterne at oprette ordninger for vedvarende energi og dekarbonisering af industrien. I oktober 2022 forlængede Kommissionen rammen⁹ indtil den 31. december 2023 og ændrede den for at imødekomme udviklingen i medlemsstaternes behov for at støtte økonomien efter Ruslands fortsatte aggression mod Ukraine. Med ændringen blev reglerne for kompensation til virksomheder for stigende energiomkostninger forenklet, der blev indført nye foranstaltninger med henblik på at støtte reduktionen af efterspørgslen efter elektricitet, og der blev fastsat hovedprincipper for potentielle rekapitaliseringer, navnlig for energiselskaber. Desuden forhøjede de ændrede midlertidige kriserammebestemmelser de maksimale støtteniveauer for små støttebeløb, og de gav yderligere fleksibilitet til garantier for energiselskaber med henblik på at dække deres likviditetsbehov.

På grund af krisen i Ukraine er der opstået et særligt behov for solvensstøtte i energisektoren, navnlig et øget behov for finansiel sikkerhedsstillelse for handelsaktiviteter på energimarkedet. Derfor indeholder de midlertidige kriserammebestemmelser en ændret ordning for denne type solvensstøtte. Kommissionen har accepteret sektorspecifikke ordninger i Danmark, Belgien og Finland¹⁰. I december 2022 godkendte Kommissionen under hensyntagen til Tysklands tilsagn støtteforanstaltninger til *Uniper*¹¹ og *SEFE GmbH*¹², der ydede kapitaltilførsler, navnlig til dækning af tab ved køb af gas til højere markedspriser som erstatning for gas, som russiske leverandører ikke leverede i henhold til eksisterende langfristede kontrakter.

I 2022 anmeldte flere medlemsstater paraplyordninger, nemlig tværgående støtte til økonomiske sektorer, hvor virksomhederne er blevet negativt påvirket af krigen i Ukraine. Disse paraplyordninger¹³ blev godkendt i henhold til de midlertidige kriserammebestemmelser i

⁸ REPowerEU er Kommissionens plan om at gøre Europa uafhængigt af russiske fossile brændstoffer inden 2030 i lyset af Ruslands invasion af Ukraine. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: REPowerEU-planen (COM(2022) 230 af 18.5.2022).

⁹ Meddelelse fra Kommissionen — Midlertidige kriserammebestemmelser for statsstøtteforanstaltninger til støtte for økonomien efter Ruslands aggression mod Ukraine (EUT C 426 af 9.11.2022, s. 1).

¹⁰ Sag SA.104273, Belgien — TCF — State aid scheme in the context of the economic crisis caused by Russia's aggression against Ukraine, sag SA.104602, Danmark — TCF — Guarantee scheme for financial collaterals for electricity and gas companies, sag SA.104224, Finland — TCF — State Aid liquidity support in the energy sector, sag SA.104267, Finland — TCF — Subsidised loans in energy sector.

¹¹ Sag SA.103791, Tyskland — Recapitalisation of Uniper SE. Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_7830.

¹² Sag SA.105001, Tyskland — Recapitalisation of SEFE GmbH. Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_7828.

¹³ Tyskland anmeldte f.eks. en paraplyordning med et budget på 11 mia. EUR. Den tyske ordning omfattede statsgarantier for lån og subsidierede lån, der sikrede kapitallikviditet til nødlidende virksomheder. Sag SA.102631 Tyskland — TCF: Umbrella schemes for guarantees on loans and subsidised loans (EUT C 337 af 2.9.2022, s. 18). Spanien anmeldte en paraplyordning på 1,3 mia. EUR. Den spanske paraplyordning omfattede likviditetsstøtte i form af lånegarantier og lån med rentegodtgørelse. Sag SA. 102771 Spanien — TCF: Umbrella Scheme, EUT C 348 af 9.9.2022, s. 9. Italien anmeldte en paraplyordning på 1,2 mia. EUR. Støtten var rettet mod landbrugs-, skovbrugs-, fiskeri- og akvakultursektoren, herunder direkte tilskud, skatte- eller betalingsfordele, tilbagebetalingspligtige forskud og nedsættelse af eller fritagelse for betaling af

overensstemmelse med artikel 107, stk. 3, litra b), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde ("TEUF").

I 2022 vedtog Kommissionen 195 beslutninger om godkendelse af 182 nationale foranstaltninger anmeldt af 27 medlemsstater. Det samlede budget, som medlemsstaterne anmeldte til Kommissionen for sådanne statsstøtteforanstaltninger, beløb sig til ca. 670 mia. EUR. Ca. 53 % af den godkendte støtte var blevet anmeldt af Tyskland, 24 % af Frankrig og 7 % af Italien¹⁴, hvilket imidlertid ikke svarer til de udbetalte beløb.

2.2. Udfasning af de midlertidige rammebestemmelser for statslige foranstaltninger til støtte for økonomien under coronavirusudbruddet

Kommissionen fortsatte med at vurdere støtteforanstaltninger direkte på grundlag af artikel 107, stk. 3, litra b), i TEUF og artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF samt i henhold til de midlertidige rammebestemmelser til støtte for økonomien under coronavirusudbruddet ("midlertidige rammebestemmelser for statslige foranstaltninger")¹⁵. Ved udgangen af 2022 havde Kommissionen vedtaget 217 covid-19-relaterede afgørelser i alle medlemsstater, herunder beslutninger på grundlag af de midlertidige rammebestemmelser for statslige foranstaltninger¹⁶. Dette er et betydeligt fald i forhold til 2021, hvor der blev vedtaget 1 180 covid-19-relaterede afgørelser.

Da de folkesundhedsmæssige foranstaltninger, der blev truffet i lyset af covid-19-sundhedskrisen, blev lempet, besluttede Kommissionen ikke at forlænge de midlertidige rammebestemmelser for statslige foranstaltninger ud over den 30. juni 2022 med undtagelse af investeringsstøtte- og solvensstøtteforanstaltninger, som er tilladt indtil den 31. december 2023¹⁷. De midlertidige rammebestemmelser for statsstøtte giver mulighed for en fleksibel overgang indtil den 30. juni 2023 med klare sikkerhedsforanstaltninger for konvertering og omstrukturering af gældsinstrumenter såsom lån og garantier til andre former for støtte, f.eks. direkte tilskud.

socialsikrings- og velfærdsbidrag. Sag SA. 102896, Italien — TCF – Umbrella scheme for the measures to support undertakings active in the agricultural, forestry, fishery, and aquaculture sectors in compliance with the Temporary Crisis Framework (EUT C 337 af 2.9.2022, s. 17).

¹⁴ Kilde: GD Konkurrences interne database.

¹⁵ Meddelelse fra Kommissionen: Midlertidige rammebestemmelser for statslige foranstaltninger til støtte for økonomien under det nuværende covid-19-udbrud (EUT C 911 af 20.3.2020, s. 1), som ændret ved Kommissionens meddelelse C(2020) 2215 (EUT C 112I af 4.4.2020, s. 1), C(2020) 3156 (EUT C 164 af 13.5.2020, s. 3), C(2020) 4509 (EUT C 218 af 2.7.2020, s. 3), C(2020) 7127 (EUT C 340I af 13.10.2020, s. 1), C(2021) 564 (EUT C 34 af 1.2.2021, s. 6) og C(2021) 8442 (EUT C 473 af 24.11.2021, s. 1).

¹⁶ Se arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene, bilag 1 og bilag 2, for en fuldstændig liste over covid-19-relaterede kommissionsafgørelser.

¹⁷ Meddelelse fra Kommissionen: Ændring af de midlertidige rammebestemmelser for statslige foranstaltninger til støtte for økonomien under det nuværende covid-19-udbrud (EUT C 423 af 7.11.2022, s. 9).

2.3. Gennemførelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten

Gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten¹⁸ — det centrale element i NextGenerationEU-initiativet — fortsatte i 2022¹⁹. Den har til formål at fremme samhørigheden mellem medlemsstaterne ved at afbøde de sociale og økonomiske konsekvenser af covid-19-pandemien og forberede EU bedre på fremtidige udfordringer, navnlig ved at støtte den grønne og den digitale omstilling. De fleste af de foranstaltninger, der finansieres af genopretnings- og resiliensfaciliteten, udgør ikke statsstøtte. Blandt dem, der kan betragtes som statsstøtte, kan størstedelen gennemføres direkte af medlemsstaterne, enten i henhold til en gruppefritagelsesforordning²⁰ eller i henhold til en de minimis-forordning²¹. Der er imidlertid blevet anmeldt en række foranstaltninger med henblik på Kommissionens forudgående godkendelse. I løbet af 2022 vedtog Kommissionen statsstøtteafgørelser om næsten 80 foranstaltninger, der finansieres af genopretnings- og resiliensfaciliteten.

3. Sikring af, at konkurrencereglerne stadig er egnede til fremtiden — fremskridt med hensyn til en omfattende politisk dagsorden

3.1. Nye lovgivningsinitiativer til styrkelse af den konkurrencepolitiske værktøjskasse

Forordningen om digitale markeder²², som trådte i kraft i november 2022, er nu i gennemførelsesfasen. Forordningen om digitale markeder er en forhåndsforordning, der har til formål at gøre den digitale sektor mere retfærdig og åben for konkurrence. Virksomheder, der er udpeget som "gatekeepere", skal overholde et foruddefineret sæt forpligtelser og forbud. Håndhævelsen af forordningen om digitale markeder kombineret med den efterfølgende håndhævelse af EU's konkurrenceregler vil resultere i mere retfærdige og konkurrencedygtige markedsvilkår for virksomheder og forbrugere af digitale tjenester i det indre marked. Som den centrale håndhæver af forordningen om digitale markeder vil Kommissionen arbejde tæt sammen med myndighederne i EU's medlemsstater. De nye regler berører ikke håndhævelsen af EU's konkurrenceregler og nationale konkurrenceregler for ensidig adfærd.

¹⁸ Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/IP_22_3131.

¹⁹ Se "Resultattavlen for genopretning og resiliens", som giver et overblik over, hvordan gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten og de nationale genopretnings- og resiliensplaner skrider frem: https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html?lang=da.

²⁰ Primært Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (EUT L 187 af 26.6.2014, s. 1, som ændret ved Kommissionens forordning (EU) 2021/1237 (EUT L 270 af 29.7.2021, s. 39).

²¹ Primært Kommissionens forordning (EU) nr. 1407/2013 af 18. december 2013 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte (EUT L 352 af 24.12.2013, s. 1).

²² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1925 af 14. september 2022 om åbne og fair markeder i den digitale sektor og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937 og (EU) 2020/1828 (forordningen om digitale markeder) (EUT L 265 af 12.10.2022, s. 1).

Forordningen om digitale markeder²³

Forordningen om digitale markeder omhandler systemisk praksis, der kan opstå på digitale markeder. En virksomhed med en gatekeeperposition på et digitalt marked kan muligvis fungere som en egentlig privat regeludsteder og skabe flaskehalse mellem virksomheder og mellem virksomheder og slutbrugere. Forordningen om digitale markeder definerer et sæt kriterier for identifikation af gatekeepere, der er omfattet af forordningen. Når en digital onlineplatform når de kvantitative tærskler, anses den for at være gatekeeper. De kvantitative kriterier omfatter f.eks. antallet af årlige aktive erhvervsbrugere og antallet af månedlige aktive slutbrugere. Virksomheder, der overskrider de tærskler, der er fastsat i forordningen, betragtes som gatekeepere med en stærk markedsposition. Dette giver dem typisk mulighed for at påvirke markedsdynamikken negativt. Kommissionen vil kunne udpege gatekeepere individuelt ved at foretage kvalitative vurderinger. Udpegede gatekeepere skal overholde et sæt harmoniserede regler, der har til formål at holde centrale platformstjenester åbne og begrænse illoyal adfærd. For at afhjælpe en potentiel manglende overholdelse af forpligtelserne kan der pålægges bøder på op til 10 % af virksomhedens omsætning på verdensplan. I tilfælde af systematisk manglende overholdelse kan sådanne virksomheder desuden pålægges forholdsmæssige adfærdsmæssige eller strukturelle foranstaltninger.

I november 2022 vedtog Europa-Parlamentet og Rådet forordningen om udenlandske subsidier, der fordrejer det indre marked²⁴. Forordningen lukker et hul i lovgivningen og tackler udenlandske subsidier, der fordrejer konkurrencen på det indre marked. Kommissionen vil snart være i stand til at undersøge og, hvor det er relevant, rette op på de konkurrencefordrejende virkninger, der forårsages af en sådan udenlandsk statsstøtte. Forordningen omfatter tre redskaber: i) Planlagte fusioner, hvor mindst en af de fusionerende virksomheder, joint venture-selskabet eller den overtagne virksomhed har en omsætning i EU på mindst 500 mio. EUR, og det udenlandske finansielle bidrag overstiger 50 mio. EUR, skal meddeles Kommissionen. ii) Bud i EU's offentlige udbudsprocedurer med deltagelse af udenlandske finansielle bidrag, hvor det offentlige indkøbs værdi er mindst 250 mio. EUR, skal meddeles Kommissionen. iii) Kommissionen vil få beføjelse til på eget initiativ at undersøge andre markedssituationer. Kommissionen har enekompetence til at håndhæve forordningen om udenlandske subsidier, der fordrejer det indre marked. Hvis de negative virkninger af de udenlandske subsidier opvejer deres positive virkninger, vil Kommissionen have beføjelse til at træffe afhjælpende foranstaltninger eller acceptere tilsagn om at afhjælpe denne fordrejning. Sådanne foranstaltninger og tilsagn kan omfatte en række strukturelle eller adfærdsmæssige foranstaltninger såsom afhændelse af visse aktiver eller forbud mod en bestemt markedsadfærd. Kommissionen vil også have beføjelse til at forbyde en subsidieret fusion eller tildelingen af en offentlig kontrakt til en subsidieret tilbudsgiver.

Forordningen finder anvendelse fra den 12. juli 2023, og meddelelserne bliver obligatoriske fra den 12. oktober 2023.

²³ Forordningen om digitale markeder finder anvendelse fra den 2. maj 2023. I 2022 forberedte Kommissionen sig på at håndhæve forordningen om digitale markeder, f.eks. ved at udarbejde gennemførelsesretsakter, udvikle beslutningsmodeller og indføre interne procedurer for driften af registre og IT-systemer.

²⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2560 af 14. december 2022 om udenlandske subsidier, der fordrejer det indre marked (EUT L330 af 23.12.2022, s. 1).

Forordningen om udenlandske subsidier

3.2. Ajourføring af regler og retningslinjer for antitrust og fusioner for at gøre dem egnet til nye udfordringer

Ny gruppefritagelsesforordning for vertikale aftaler og vertikale retningslinjer vedtages

Artikel 101, stk. 1, i TEUF forbyder vertikale aftaler mellem to eller flere virksomheder, der opererer i forskellige produktions- eller distributionsled, hvis disse aftaler begrænser konkurrencen. Ifølge traktatens artikel 101, stk. 3, kan sådanne aftaler imidlertid erklæres forenelige med det indre marked, hvis de bidrager til at forbedre produktionen eller fordelingen af varerne eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med at de sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelene herved uden at udelukke konkurrence. I maj 2022 vedtog Kommissionen den nye gruppefritagelsesforordning for vertikale aftaler²⁵ ledsaget af de nye vertikale retningslinjer²⁶, som vil hjælpe virksomhederne med at vurdere, om deres forsynings- og distributionsaftaler er forenelige med EU's konkurrenceregler. De nye regler tager hensyn til markedsudviklingen såsom stigningen i onlinesalg og fremkomsten af nye aktører såsom platforme. Øget klarhed og større gennemsigtighed

²⁵ Kommissionens forordning (EU) 2022/720 af 10. maj 2022 om anvendelse af artikel 101, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på kategorier af vertikale aftaler og samordnet praksis (EUT L 134 af 11.5.2022, s. 4).

²⁶ Meddelelse fra Kommissionen: Retningslinjer for vertikale begrænsninger (EUT C 248 af 30.6.2022, s. 1).

kan hjælpe virksomhederne med at opnå overholdelse til lavere omkostninger — dette er især til gavn for små og mellemstore virksomheder (SMV'er).

Udkast til regler om horisontale samarbejdsaftaler offentliggøres

Horisontalt samarbejde mellem konkurrerende virksomheder kan under visse omstændigheder medføre betydelige effektivitetsgevinster. Et sådant samarbejde kan f.eks. være til gavn for forbrugerne eller mindske en sektors indvirkning på miljøet. Derfor stiller Kommissionen safe harbours til rådighed for visse typer horisontale samarbejdsaftaler. For at sikre, at reglerne om horisontale samarbejdsaftaler fortsat er egnede til formålet, navnlig til at tackle udfordringerne i forbindelse med digitalisering og den grønne omstilling, iværksatte Kommissionen i marts 2022 en høring af interessenter om udkastet til reviderede horisontale gruppefritagelsesforordninger om forsknings- og specialiseringsaftaler og om udkastet til reviderede horisontale retningslinjer²⁷. De foreslåede regler omfatter nye retningslinjer, der har til formål at gøre det lettere for virksomheder at samarbejde om at forfølge bæredygtighedsmål. De foreslåede regler giver også virksomhederne yderligere vejledning og retssikkerhed på områder som datadeling, aftaler om deling af mobil infrastruktur og udbudskonsortier. I december 2022 vedtog Kommissionen to forordninger om forlængelse af gyldigheden af horisontale gruppefritagelsesforordninger vedrørende forsknings- og udviklingsaftaler og specialiseringsaftaler²⁸. Gruppefritagelsesforordningerne skulle udløbe den 31. december 2022, og Kommissionen forlængede dem indtil den 30. juni 2023.

Udkast til gruppefritagelsesforordning for motorkøretøjer og supplerende retningslinjer offentliggøres

Køretøjsgenererede data bliver en stadig vigtigere konkurrencefaktor for reparations- og vedligeholdelsesvirksomheder. Kommissionen har en særlig ordning for vertikale aftaler i sektoren²⁹, som i øjeblikket er under revision. I juli 2022 hørte Kommissionen interesserede parter om et udkast til forordning om forlængelse af gyldighedsperioden for forordning (EF) nr. 461/2010 ("gruppefritagelsesforordningen for motorkøretøjer")³⁰ sammen med et udkast til meddelelse om ændring af Kommissionens meddelelse, der indeholder de supplerende retningslinjer³¹ for at behandle dataspørgsmålet. De foreslåede ændringer vil skabe klarhed for virksomhederne med hensyn til, hvordan Kommissionen vurderer spørgsmål vedrørende adgang til data, der genereres af

²⁷ Public consultation on the draft revised Horizontal Block Exemption Regulations and Horizontal Guidelines, fra 1.3.2022 til 26.4.2022. Se: https://competition-policy.ec.europa.eu/public-consultations/2022-hbers_en.

²⁸ Kommissionens forordning (EU) 2022/2455 af 8. december 2022 om ændring af forordning (EU) nr. 1217/2010 om anvendelse af artikel 101, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på visse kategorier af forsknings- og udviklingsaftaler (EUT L 321 af 15.12.2022, s. 1) og Kommissionens forordning (EU) 2022/2456 af 8. december 2022 om ændring af forordning (EU) nr. 1218/2010 om anvendelse af artikel 101, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på visse kategorier af specialiseringsaftaler (EUT L 321 af 15.12.2022, s. 3).

²⁹ Gruppefritagelsesforordningen for motorkøretøjer består af: i) gruppefritagelsesforordningen for vertikale aftaler og retningslinjerne for vertikale begrænsninger og ii) de sektorspecifikke gruppefritagelsesbestemmelser, jf. gruppefritagelsesforordningen for motorkøretøjer og de supplerende retningslinjer, der finder anvendelse på distribution af reservedele og reparations- og vedligeholdelsesydelser i forbindelse med motorkøretøjer.

³⁰ Kommissionens forordning (EU) nr. 461/2010 af 27. maj 2010 om anvendelse af artikel 101, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på kategorier af vertikale aftaler og samordnet praksis (EUT L 129 af 28.5.2010, s. 52).

³¹ Meddelelse fra Kommissionen: Supplerende retningslinjer for vertikale begrænsninger i aftaler om salg og reparation af motorkøretøjer og om distribution af reservedele til motorkøretøjer (EUT C 138 af 28.5.2010, s. 16).

bilsensorerne, når de vurderer vertikale aftaler mellem køretøjsfabrikanter og deres godkendte net i henhold til EU's konkurrenceregler. Målet er at opretholde rammen i yderligere fem år indtil den 31. maj 2028 og at udvide de eksisterende principper for levering af teknisk information, værktøjer og uddannelse, der er nødvendig for levering af reparations- og vedligeholdelsesydelser, til udtrykkeligt at omfatte køretøjsgenererede data.

Retningslinjer for kollektive overenskomster til forbedring af arbejdsvilkårene for selvstændige uden ansatte

Antallet af selvstændige uden ansatte i EU er relativt højt, og nogle har vanskelige arbejdsvilkår. Kollektive forhandlinger kan være et effektivt redskab til at forbedre sådanne arbejdsvilkår. I september 2022 vedtog Kommissionen retningslinjer for anvendelsen af EU's konkurrencelovgivning på kollektive aftaler vedrørende arbejdsvilkår for selvstændige uden ansatte³². Formålet med retningslinjerne er at forklare, under hvilke omstændigheder EU's konkurrenceret ikke er til hinder for kollektive overenskomster med henblik på at forbedre arbejdsvilkårene.

På grundlag af Den Europæiske Unions Domstols faste retspraksis³³ beskriver retningslinjerne situationer, hvor selvstændige uden ansatte kan være sammenlignelige med arbejdstagere, ligesom de præciserer, at deres kollektive overenskomster så falder uden for anvendelsesområdet for artikel 101 i TEUF. Dette omfatter økonomisk afhængige selvstændige uden ansatte, dem, der arbejder side om side med arbejdstagere, og dem, der leverer deres tjenester via digitale arbejdsplatforme. Desuden præciseres det i retningslinjerne, at Kommissionen i visse tilfælde, hvor selvstændige erhvervsdrivende, som ikke befinder sig i en situation, der kan sammenlignes med situationen for arbejdstagere, har svært ved at påvirke deres arbejdsvilkår på grund af en svag forhandlingsposition, ikke vil gribe ind over for visse kategorier af kollektive overenskomster.

Revideret uformel vejledning vedtages

For at give virksomhederne mulighed for at søge uformel vejledning om anvendelsen af EU's konkurrenceregler på nye eller uløste spørgsmål vedtog Kommissionen i oktober 2022 en revideret uformel vejledning³⁴. Dette er endnu et vigtigt skridt i retning af større gennemsigtighed og lettere overholdelse for virksomheder, der ønsker at sikre, at de overholder konkurrencereglerne.

³² Meddelelse fra Kommissionen: Retningslinjer for anvendelsen af Unionens konkurrencelovgivning på kollektive aftaler vedrørende arbejdsvilkår for selvstændige uden ansatte (EUT C 374 af 30.9.2022, s. 2).

³³ Domstolens dom af 4.12.2014, sag C-413/13, FNV Kunsten Informatie en Media mod Staat der Nederlanden, EU:C:2014:2411, Domstolens dom af 21.12.1999, sag C-67/96, Albany International BV mod Stichting Bedrijfspensioenfonds Textielindustrie, EU:C:1999:430.

³⁴ Meddelelse fra Kommissionen om uformel vejledning i forbindelse med nye eller uløste spørgsmål vedrørende artikel 101 og 102 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, der opstår i individuelle sager (vejledningsskrivelser) af 3. oktober 2022, (SWD(2022) 326 af 3.10.2022). Se: https://competition-policy.ec.europa.eu/system/files/2022-10/coronavirus_informal_guidance_notice_antitrust_2022.pdf.

Udkast til meddelelse om markedsafgrænsning offentliggøres

I november 2022 offentliggjorde Kommissionen et udkast til en revideret meddelelse om markedsafgrænsning med henblik på offentlig høring³⁵. Udkastet til den reviderede meddelelse om markedsafgrænsning bygger på konklusionerne af den evaluering, der blev offentliggjort i juli 2021. Det reviderede udkast til meddelelse er resultatet af en grundig revisionsproces, der blev indledt første gang i april 2020. Udkastet ajourfører den gældende meddelelse fra 1997 under hensyntagen til den betydelige udvikling i de mellemliggende år, navnlig digitalisering og nye måder at tilbyde varer og tjenesteydelser på, og det afspejler også den indbyrdes forbundne og globaliserede karakter af kommercielle udvekslinger. På grundlag af den dokumentation, der er indsamlet under høringen, vil Kommissionen revidere og færdiggøre udkastet med henblik på vedtagelse af en ny meddelelse om markedsafgrænsning i 2023.

Udkast til fusionsgennemførelsesforordning og udkast til revideret meddelelse om en forenklet procedure offentliggøres

Evalueringen³⁶ af de proceduremæssige og retslige aspekter af EU's fusionskontrol viste, at forenklingsspakken fra 2013³⁷ havde været effektiv med hensyn til at øge anvendelsen af forenklede procedurer på uproblematisk fusioner og mindske den administrative byrde for både virksomheder og Kommissionen. Resultaterne af evalueringen viste, at det er hensigtsmæssigt at overveje yderligere målretning af EU's fusionskontrol ved at udvide og præcisere anvendelsesområdet for meddelelsen om en forenklet procedure³⁸ og ved at revidere fusionsgennemførelsesforordningen³⁹ for yderligere at lette den administrative byrde for både virksomheder og Kommissionen. Efter evalueringen iværksatte Kommissionen i maj 2022 en offentlig høring om en revideret meddelelse og fusionsgennemførelsesforordning i maj 2022⁴⁰. Den 28. oktober 2022 vedtog Kommissionens Udvalg for Forskriftskontrol en positiv udtalelse om konsekvensanalysen. Når den reviderede gennemførelsesforordning og meddelelse er vedtaget, vil den give mulighed for yderligere forenkling gennem indførelse af nye kategorier af forenklede sager, strømlining af Kommissionens fusionsprocedurer samt indførelse af elektronisk anmeldelse som standardmetode til anmeldelse af fusionstransaktioner.

³⁵ Se Meddelelse fra Kommissionen — udkast til Kommissionens meddelelse om afgrænsning af det relevante marked i forbindelse med Unionens konkurrenceret. Se: https://competition-policy.ec.europa.eu/public-consultations/2022-market-definition-notice_en.

³⁶ Arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene — Executive summary of the evaluation of procedural and jurisdictional aspects of EU merger control of 26 March 2021 (SWD(2021) 66 af 26.3.2021). Se: https://competition-policy.ec.europa.eu/system/files/2021-04/SWD_findings_of_evaluation_summary.pdf.

³⁷ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 1269/2013 af 5. december 2013 om ændring af forordning (EF) nr. 802/2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (EUT L 336 af 14.12.2013, s. 1).

³⁸ Meddelelse fra kommissionen om en forenklet procedure for behandling af bestemte fusioner efter Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 (EUT C 366 af 14.12.2013, s. 5).

³⁹ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 1269/2013 af 5. december 2013 om ændring af forordning (EF) nr. 802/2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (EUT L 336 af 14.12.2013, s. 1).

⁴⁰ Offentlig høring om fusionskontrol i EU — yderligere forenkling af procedurerne, fra 6.5.2022 til 3.6.2022. Se: https://competition-policy.ec.europa.eu/public-consultations/2022-merger-simplification_en.

Udarbejdelse af nye retningslinjer for bæredygtighedsaftaler i landbruget

Reformen af den fælles landbrugspolitik for perioden 2023-2027 indførte en ny undtagelse fra artikel 101 i TEUF⁴¹, som gjorde det muligt for landbrugsproducenter og andre aktører i landbrugsfødevareforsyningskæden at nå til enighed om visse restriktioner for priser, output og andre konkurrenceelementer, forudsat at disse restriktioner er absolut nødvendige for at opfylde bæredygtighedsstandards, der er højere end de obligatoriske standarder i eksisterende EU-lovgivning og national lovgivning. Denne mulighed vedrører visse miljø-, sundheds- eller dyrevelfærdsstandards. I 2022 gennemførte Kommissionen en offentlig høring⁴² for at udarbejde udkastet til retningslinjer for at forklare denne udelukkelse. Målet er at få retningslinjerne på plads inden udgangen af december 2023.

Evalueringen af gruppefritagelsesforordningen for konsortier fortsættes

Gruppefritagelsesforordningen for konsortier⁴³ giver på visse betingelser linjerederier (også kaldet rederier) mulighed for at samarbejde og levere fælles tjenester. Da gruppefritagelsesforordningen for konsortier udløber den 25. april 2024, iværksatte Kommissionen en evalueringsproces for at vurdere, om forordningen stadig er formålstjenlig. Evalueringen vil danne grundlag for Kommissionens beslutning om, hvorvidt gruppefritagelsesforordningen for konsortier skal udvides yderligere, udvides med ændringer eller ophæves.

Evaluering af forordning (EF) nr. 1/2003 iværksættes

Forordning (EF) nr. 1/2003⁴⁴ og dens gennemførelsesretsakt, forordning (EF) nr. 773/2004⁴⁵, fastlægger en proceduremæssig ramme, der skal sikre en effektiv og ensartet anvendelse af artikel 101 og 102 i TEUF i EU. Der er med tiden dukket nye udfordringer op i forbindelse med håndhævelsen af konkurrencereglerne, f.eks. digitaliseringen af økonomien og den stadig mere komplekse antitrustundersøgelse. Kommissionen bebudede i juni 2022, at der ville blive iværksat en offentlig høring med henblik på at få feedback om, hvordan forordningerne har fungeret, efter de trådte i kraft⁴⁶. Formålet med høringen er at indsamle beviser og synspunkter om de procedurer, der anvendes i antitrustundersøgelserne.

⁴¹ Artikel 210a i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 671).

⁴² Offentlig høring om bæredygtighedsaftaler i landbruget — Retningslinjer for undtagelser fra kartel- og monopolreglerne — evaluering, 28.2.2022-23.5.2022. Se: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13305-Sustainability-agreements-in-agriculture-guidelines-on-antitrust-derogation_da.

⁴³ Kommissionens forordning (EF) nr. 906/2009 af 28. september 2009 om anvendelse af traktatens artikel 81, stk. 3, på visse kategorier af aftaler, vedtagelser og samordnet praksis mellem linjerederier (konsortier) (EUT L 256 af 29.9.2009, s. 31).

⁴⁴ Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 (EØS-relevant tekst) (EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1).

⁴⁵ Kommissionens forordning (EF) nr. 773/2004 af 7. april 2004 om Kommissionens gennemførelse af procedurer i henhold til EF-traktatens artikel 81 og 82 (EØS-relevant tekst) (EUT L 123 af 27.4.2004, s. 18).

⁴⁶ Offentlig høring om procedurebestemmelserne for EU's konkurrenceregler — evaluering, 30.6.2022-6.10.2022. Se: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13431-EU-antitrust-procedural-rules-evaluation_da.

3.3. Ajourføring af statsstøttereglerne og retningslinjerne for at gøre dem egnet til nye udfordringer

Retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi træder i kraft

Retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi ("CEEAG")⁴⁷ blev vedtaget og trådte i kraft i januar 2022. De erstatter de tidligere gældende retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi⁴⁸ for at bringe rammen i overensstemmelse med de EU-mål, der er fastsat i den europæiske grønne pagt, og med klima- og energimålene for 2030 og 2050. CEEAG⁴⁹ giver medlemsstaterne mulighed for at støtte bestræbelserne på dekarbonisering, den cirkulære økonomi, biodiversitet, ren mobilitet eller nulemissionsmobilitet og energieffektivitet.

Revision af rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling og innovation vedtages

Kommissionen støtter en hurtig udvikling og udbredelse af banebrydende teknologier, der letter den grønne og den digitale omstilling af EU's økonomi, samtidig med at den bidrager til den nye europæiske innovationsdagsorden⁵⁰. I oktober 2022 vedtog Kommissionen en revideret meddelelse om statsstøtteregler for forskning, udvikling og innovation⁵¹, hvori der fastsættes regler for, hvordan medlemsstaterne kan yde statsstøtte til virksomheder til forsknings-, udviklings- og innovationsaktiviteter.

Statsstøtteregler i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter, der er egnede til den grønne omstilling, vedtages

Med fokus på at tilpasse statsstøttereglerne til EU's nuværende strategiske prioriteter, navnlig de strategiske planer for den fælles landbrugspolitik⁵², den europæiske grønne pagt og fra jord til bord-strategien i 2022, har Kommissionen vedtaget et nyt sæt statsstøtteregler for landbrugs- og skovbrugssektoren og landdistrikterne: retningslinjerne for statsstøtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter og gruppefritagelsesforordningen for landbruget. I januar 2022 iværksatte Kommissionen en offentlig høring om den foreslåede revision af reglerne, som løb indtil marts 2022. Den foreslåede revision vil gøre det lettere og hurtigere for medlemsstaterne at yde finansiering til landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikterne uden at forårsage unødigt konkurrenceforvridning på det indre marked.

⁴⁷ Meddelelse fra Kommissionen: Retningslinjer for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi (EUT C 80 af 18.2.2022, s. 1).

⁴⁸ Meddelelse fra Kommissionen: Retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020 (EUT C 200 af 28.6.2014, s. 1).

⁴⁹ Meddelelse fra Kommissionen: Retningslinjer for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi (EUT C 80 af 18.2.2022, s. 1).

⁵⁰ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — En ny europæisk innovationsdagsorden (COM(2022) 332 af 5.7.2022).

⁵¹ Meddelelse fra Kommissionen: Rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og udvikling og innovation (EUT C 7388 af 19.10.2022, s. 1).

⁵² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013 (EUT L 435 af 6.12.2021, s. 1).

Statsstøtteregler i fiskeri- og akvakultursektoren

Kommissionen vedtog i 2022 en ny gruppefritagelsesforordning for fiskeri- og akvakultursektoren⁵³ og udstedte nye retningslinjer for statsstøtte i fiskeri- og akvakultursektoren⁵⁴. De reviderede retningslinjer har til formål at sikre, at den økonomiske udvikling inden for fiskeri og akvakultur finder sted under fuld overholdelse af den fælles fiskeripolitik, navnlig beskyttelse af fiskebestande og miljøet. Retningslinjerne tager hensyn til den vigtige politiske og lovgivningsmæssige udvikling i disse sektorer, navnlig ikrafttrædelsen af forordningen om oprettelse af Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond, som er en del af den fælles fiskeripolitik⁵⁵. Endelig forlængede Kommissionen den nuværende de minimis-fiskeriforordning indtil den 31. december 2023⁵⁶.

Revisionen af den generelle gruppefritagelsesforordning for statsstøtte fortsættes

Den generelle gruppefritagelsesforordning for statsstøtte⁵⁷ er ved at blive forlænget og revideret for at lette den grønne og den digitale omstilling. Disse ændringer vil supplere revisionen af retningslinjerne for regionalstøtte⁵⁸, for støtte til forskning og udvikling og innovation, for risikofinansieringsstøtte, for støtte til etablering af bredbåndsnet og for støtte til miljøbeskyttelse og energi. Kommissionen planlægger at vedtage ændringen af den generelle gruppefritagelsesforordning i 2023.

Kommissionen reviderede statsstøtteregler for bredbåndsnet

Efter en offentlig høring⁵⁹ vedtog Kommissionen i december 2022 en revideret meddelelse om statsstøtte til bredbåndsnet⁶⁰ ("bredbåndsretningslinjerne"). I de reviderede bredbåndsretningslinjer beskrives det, hvordan Kommissionen vil vurdere de statsstøtteforanstaltninger, som anmeldes af medlemsstaterne til støtte for etableringen og udbredelsen af bredbåndsnet i EU. De nye regler bidrager til EU's strategiske mål om at sikre gigabitkonnektivitet og 5G-dækning for alle⁶¹.

Kommissionen foreslog regler, der skal forenkle procedurerne for statsstøtte til grøn transport

I juli 2022 vedtog Kommissionen et forslag til en ny rådsforordning⁶². Rådet vedtog forordningen i december 2022. Forordningen giver Kommissionen mulighed for at vedtage forordninger, der

⁵³ Kommissionens forordning (EU) 2022/2473 af 14. december 2022 om forenelighed med det indre marked efter artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde af visse kategorier af statsstøtte til virksomheder, der beskæftiger sig med fremstilling, forarbejdning og afsætning af fiskevarer og akvakulturprodukter (EUT L 327 af 21.12.2022, s. 82).

⁵⁴ Meddelelse fra Kommissionen: Retningslinjer for behandling af statsstøtte til fiskeri- og akvakultursektoren (EUT C 217 af 2.7.2015, s. 1).

⁵⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1139 af 7. juli 2021 om oprettelse af Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om ændring af forordning (EU) 2017/1004 (EUT L 247 af 13.7.2022, s. 1).

⁵⁶ Kommissionens forordning (EU) nr. 717/2014 af 27. juni 2014 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte i fiskeri- og akvakultursektoren (EUT L 190 af 28.6.2014, s. 45).

⁵⁷ Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108.

⁵⁸ Meddelelse fra Kommissionen — Retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte (EUT C 153 af 29.4.2021, s. 1).

⁵⁹ Udkast til meddelelse fra Kommissionen — Retningslinjer for statsstøtte til bredbåndsnet af 19. november 2021.

⁶⁰ Meddelelse fra Kommissionen: Retningslinjer for statsstøtte til bredbåndsnet (COM(2022) 9343 final af 12.12.2022).

⁶¹ Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_22_7595.

⁶² Forslag til Rådets forordning om anvendelse af artikel 93, 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på visse former for statsstøtte inden for sektorerne jernbanetransport, transport ad indre vandveje og multimodal transport (COM(2022) 327 final af 6.7.2022).

fritager støtteforanstaltninger til jernbanetransport, transport ad indre vandveje og multimodal transport fra kravet om forudgående anmeldelse i overensstemmelse med artikel 93 i TEUF. Formålet med Kommissionens initiativ er at forenkle procedurerne for statsstøtte til grønne transportformer såsom jernbanetransport, transport ad indre vandveje og multimodal transport. Det går hånd i hånd med revisionen af retningslinjerne for statsstøtte til jernbaneselskaber, som Kommissionen fortsatte med at arbejde parallelt med i 2022. Disse retningslinjer har til formål at fremme trafikoverflytningen fra vejtransport til jernbanetransport og dermed bidrage til at nå klimamålene.

Køreplan for en eventuel forlængelse af luftfartsretningslinjerne

I juli 2022 offentliggjorde Kommissionen en køreplan, hvori den informerede interessenter og andre interesserede parter om mulighederne for at forlænge reglerne om driftsstøtte i luftfartsretningslinjerne med et år til i alt tre år⁶³. Formålet med en sådan forlængelse vil være at undgå potentielle sammenbrud i regionale lufthavne på grund af konsekvenserne af covid-19-krisen, inden der er foretaget en fuldstændig revision af luftfartsretningslinjerne.

3.4. Modernisering af GD for Konkurrences arbejdsmetoder, så de passer til nuværende og fremtidige behov for håndhævelse

I 2022 fortsatte Generaldirektoratet for Konkurrence sine bestræbelser på at gøre sine undersøgelsesprocesser og andre aktiviteter mere effektive ved at anvende digitale værktøjer i overensstemmelse med sin digitale strategi. GD Konkurrence reducerede regelbyrden for parter, der fortsat anvender værktøjet til rapportering af statsstøtte ("SARI2"), "eConfidentiality" og "eRFI". Desuden opgraderede GD Konkurrence sin "eLeniency"-platform for at give virksomheder, der er involveret i kartel- og antitrustsager, nem og sikker adgang til dokumenter online.

Håndhævelsen af EU's konkurrencelovgivning blev yderligere fremmet af fortsatte investeringer i avancerede digitale løsninger, herunder sagsforvaltningssystemet CASE@EC. I betragtning af den følsomme og fortrolige karakter af de oplysninger, det behandler, fortsatte GD Konkurrence med at ajourføre IT-sikkerhedsplanerne for nye og eksisterende digitale løsninger. Desuden indførte GD Konkurrence yderligere sikkerheds- og overvågningsforanstaltninger for at sikre fortsat cybersikkerhed og cyberrobusthed i 2022 og derefter. GD Konkurrences interne digitale strategi er forankret i Kommissionens "Next Generation Digital Strategy", der blev vedtaget i 2022⁶⁴.

I 2022 videreudviklede GD Konkurrence sine digitale undersøgelsesværktøjer ved at anvende virksomheders efterretnings-, data- og maskinlærings tjenester. En særlig enhed, der udfører efterretnings- og efterforskningsanalyser og yder kriminalteknisk IT-støtte, blev omdøbt til "Data Analysis and Technology". Enheden refererer til teknologichefen, en nyoprettet stilling knyttet til

⁶³ Meddelelse fra Kommissionen: Retningslinjer for statsstøtte til lufthavne og luftfartsselskaber af 4. april 2014 (EUT C 99 af 4.4.2014, s. 3).

⁶⁴ Meddelelse til Kommissionen — European Commission digital strategy Next generation digital Commission, Bruxelles (C(2022) 4388 af 30.6.2022).

generaldirektøren. Teknologichefen vil støtte de stadig mere datadrevne håndhævelses- og markedsovervågningsopgaver i tæt samarbejde med mange andre afdelinger i Generaldirektoratet for Konkurrence. I december 2022 blev der oprettet et nyt direktorat med ansvar for gennemførelsen af forordningen om digitale markeder.

I 2022 fortsatte Kommissionen sine konkurrencepolitiske fortalere- og outreachaktiviteter på flere niveauer for at støtte en effektiv håndhævelse af EU's konkurrencepolitik, og f.eks. deltog den ledende næstformand, Margrethe Vestager, i arrangementer og pressekonferencer. Der blev tilrettelagt målrettede outreachaktiviteter på medlemsstatsniveau for at supplere pressemeddelelser, politiske oplæg, nyhedsbreve og kommunikationskanaler på de sociale medier⁶⁵.

4. Håndhævelse af konkurrencepolitikken bidrog til Kommissionens overordnede ambitioner

Håndhævelsen af EU's konkurrencepolitik medfører betydelige fordele for forbrugere og kunder. GD Konkurrence anslår⁶⁶, at de direkte besparelser for kunderne som følge af Kommissionens håndhævelse af antitrust- og fusionsreglerne i perioden 2012-2021 ligger på mellem 120 mia. EUR og 210 mia. EUR. I gennemsnit genererede håndhævelse af antitrust- og fusionsreglerne ca. 12-21 mia. EUR i direkte kundefordele om året (se figuren nedenfor).

Ud over disse skøn omfatter de samlede kundefordele, der anses for at være skabt af håndhævelsen af konkurrencepolitikken, også:

- 1) indirekte eller afskrækkende virkninger som følge af håndhævelse, f.eks. når virksomheder afholder sig fra at udvise konkurrencebegrænsende adfærd eller indgå konkurrencebegrænsende fusionsaftaler
- 2) positiv indvirkning på innovation og produkt- eller servicekvalitet.

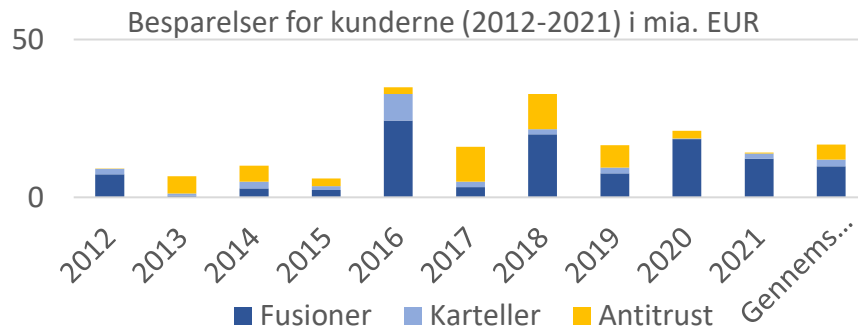
Indirekte afskrækkende virkninger er vanskelige at vurdere. Økonomer er dog enige om, at indirekte kundebesparelser sandsynligvis langt overstiger den direkte kundebesparelse. Den seneste modellering af de makroøkonomiske virkninger⁶⁷ af håndhævelsen af konkurrencepolitikken tyder på, at besparelserne som følge af håndhævelsen af antitrust- og fusionsreglerne, som Kommissionen har opnået i de seneste ti år, sandsynligvis vil have en positiv indvirkning på EU's BNP på mellem 0,6 % og 1,1 % (svarende til 90-160 mia. EUR) på mellemlang til lang sigt⁶⁸.

⁶⁵ Se f.eks. animationen på YouTube: <https://youtu.be/3yQkOwvdl-Q>.

⁶⁶ Se Competition Policy Brief 2022/1, Customer savings generated by the Commission's antitrust and merger enforcement: a 10-year perspective. Se: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/dbfa0d39-5350-11ed-92ed-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-273802603>.

⁶⁷ Europa-Kommissionen (2022), "Modelling the macroeconomic impact of competition policy: 2021 update and further development", rapport udarbejdet af Generaldirektoratet for Konkurrence, Det Fælles Forskningscenter og Generaldirektoratet for Økonomiske og Finansielle Anliggender, Den Europæiske Unions Publikationskontor.

⁶⁸ Se Competition Policy Brief 2022/1, Customer savings generated by the Commission's antitrust and merger enforcement: a 10-year perspective, s. 6-7.

I oktober 2022 offentliggjorde Kommissionen Eurobarometer-undersøgelsen fra 2022 om EU's konkurrencepolitik⁶⁹. Resultaterne viser klart, at velfungerende konkurrenceprægede markeder forbedrer folks dagligdag, og at de har en positiv indvirkning på SMV'er. Konkurrencedygtige markeder giver lavere priser, flere valgmuligheder og mere innovative produkter og tjenesteydelser.

4.1. Håndhævelse af konkurrencepolitikken bidrog til den digitale omstilling og et styrket og modstandsdygtigt indre marked

Gennem den overordnede ambition "Et Europa klar til den digitale tidsalder" har Kommissionens formand Ursula von der Leyen defineret det digitale område som en af topprioriteterne for Kommissionen. På konkurrenceprægede markeder skal virksomhederne skabe innovation og blive mere effektive for at vokse⁷⁰. En effektiv håndhævelse af EU's konkurrenceregler og lovgivningsmæssige reformer er af afgørende betydning for den digitale omstilling af EU's økonomi og for styrkelsen af det indre markeds modstandsdygtighed.

Håndhævelse af antitrustreglerne bidrog til den digitale omstilling og et styrket og modstandsdygtigt indre marked

I telekommunikationssektoren accepterede Kommissionen i juli 2022 en række tilsagn fra T-Mobile CZ, CETIN og O2 CZ i Tjekkiet⁷¹. Disse tilsagn fastlægger rammerne for de gavnlige virkninger af netdeling, begrænser udvekslingen af kommercielt følsomme oplysninger mellem netforvalterne og bevarer de tekniske og finansielle incitamenter for hver part til at udrulle yderligere netkapacitet på egen hånd.

E-handel har øget konkurrencen i detailledet og givet forbrugerne et større udvalg og bedre priser. Kommissionen skal sikre, at store onlineplatforme ikke fjerner disse fordele gennem konkurrencebegrænsende adfærd. I denne forbindelse besluttede Kommissionen at undersøge

⁶⁹ Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_22_6374.

⁷⁰ Betydningen af konkurrence og innovation er også fremhævet i meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — En SMV-strategi for et bæredygtigt og digitalt Europa (COM(2020) 103 final af 10.3.2020), og i meddelelsen fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Ajourføring af den nye industristrategi fra 2020: Opbygning af et stærkere indre marked til fremme af Europas genopretning (COM(2021) 350 final af 25.5.2021).

⁷¹ Tilsagnene findes på https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40305.

Amazons forretningspraksis og dets dobbelte rolle som markedsplads og detailhandler. I juli 2022 opfordrede Kommissionen til at fremsætte bemærkninger⁷² til Amazons tilsagn for at imødegå konkurrenceproblemer i forbindelse med selskabets brug af sælgerdata fra ikke-offentlige markedspladser og en mulig forudindtagethed med hensyn til at give sælgerne adgang til Buy Box og Prime. I december 2022 konkluderede Kommissionen, at Amazons endelige tilsagn adresserede Kommissionens konkurrencemæssige betænkeligheder og gjorde dem juridisk bindende i henhold til EU's antitrustregler⁷³.

I december 2022 underrettede Kommissionen Meta om sin foreløbige opfattelse af, at selskabet overtrådte EU's antitrustregler ved at fordreje konkurrencen på markederne for onlinerubrikannoncer⁷⁴. Kommissionen er bekymret over, at Meta kobler sin onlinerubrikannonceringstjeneste, Facebook Marketplace, til sit personlige sociale netværk, Facebook, og over, at Meta pålægger Facebook Marketplaces konkurrenter urimelige handelsbetingelser.

⁷² Sag AT.40462, Amazon Marketplace og sag AT.40703, Amazon Buy Box, forpligtelsesforslag. Se: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases1/202229/AT_40462_8414012_7971_3.pdf.

⁷³ Sag AT.40462, Amazon Marketplace og sag AT.40703, Amazon Buy Box, Kommissionens afgørelse af 20. december 2022. Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_22_7777.

⁷⁴ Se https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_7728.

I december 2022 afsluttede Kommissionen også en undersøgelse⁷⁵, der blev indledt i marts 2022 vedrørende en aftale kendt som "Jedi Blue"-aftalen mellem Google og Meta om online-displayannonceringstjenester.

Mobilbetalinger spiller en hastigt voksende rolle i vores digitale økonomi, og forbrugerne bør drage fordel af konkurrencedygtige og innovative betalingsløsninger. I 2022 fortsatte Kommissionen sin undersøgelse⁷⁶ for at vurdere, om Apples adfærd i forbindelse med Apple Pay er i strid med EU's konkurrenceregler. I klagepunktsmeddelelsen⁷⁷, der blev udsendt i maj 2022, fandt Kommissionen foreløbig, at Apple kan have begrænset konkurrencen til fordel for sin egen løsning, Apple Pay.

I 2022 afsagde Retten flere vigtige domme vedrørende Kommissionens håndhævelse af antitrustreglerne.

Rettens dom i Google Android-sagen⁷⁸

I september 2022 bekræftede Retten i vid udstrækning Kommissionens afgørelse fra 2018⁷⁹, der siger, at Google har pålagt producenter af Android-enheder og mobilnetoperatører ulovlige restriktioner for at cementere sin dominerende stilling på markedet for almindelig internetsøgning. Retten nedsatte bøden fra 4,34 mia. EUR til 4,125 mia. EUR. Retten stadfæstede nærmere bestemt Kommissionens konklusion om, at Android og iOS tilhørte særskilte relevante produktmarkeder. Den stadfæstede også Kommissionens konklusioner om, at Google havde begrænset konkurrencen både fra konkurrerende generelle søgetjenester og browsere via de betingelser forud for installation, som Google pålagde producenter af mobile enheder og alternative versioner af Android og konkurrerende generelle søgetjenester via sine antifragermenteringsaftaler.

Rettens dom i Qualcomm-sagen⁸⁰

I 2018 pålagde Kommissionen Qualcomm en bøde på 997 mio. EUR, idet den fandt, at virksomheden havde misbrugt sin dominerende stilling på verdensmarkedet for chipsæt, der var forenelig med LTE-standarden (Long Term Evolution). Qualcomm indvilligede i at foretage "betydelige betalinger" til Apple på betingelse af, at Apple udelukkende ville anvende Qualcomm-chipsæt i sine enheder. Kommissionen fandt, at disse eksklusivitetsbetalinger kunne have konkurrencebegrænsende virkninger ved at mindske Apples incitament til at skifte til konkurrerende LTE-chipsættudbydere. Qualcomm anfægtede afgørelsen og gjorde gældende, at Kommissionen havde begået procedurefejl, og at dens vurdering af de konkurrencebegrænsende virkninger var utilstrækkelig. Retten annullerede Kommissionens afgørelse i sin helhed, idet den konstaterede en række procedurefejl, som ifølge Retten påvirkede Qualcomms ret til forsvar. Retten var også uenig i Kommissionens analyse af eksklusivitetsbetalingernes konkurrencebegrænsende virkninger.

⁷⁵ Sag AT.40774, Google-Facebook (Open Bidding) agreement. Se også pressemeddelelsen af 11.3.2022: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_1703.

⁷⁶ Sag AT.40452, Apple — Mobile payments. Se: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_AT_40452.

⁷⁷ Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_2764.

⁷⁸ Rettens dom af 14.9.2022, sag T-604/18, Google LLC og Alphabet, Inc. mod Europa-Kommissionen, EU:T:2022:54.

⁷⁹ Sag AT.40099, Google Android. Se: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_AT_40099.

⁸⁰ Rettens dom af 1.8.2022, sag T-235/18, Qualcomm mod Kommissionen, EU:T:2022:358.

Rettens dom i Intel-sagen⁸¹

Retten annullerede delvist Kommissionens afgørelse fra 2009, hvorved Intel blev pålagt en bøde på 1,06 mia. EUR for påstået misbrug af dominerende stilling ved at tilbyde loyalitetsrabatter og andre eksklusivitetsbetalinger. Dommen anvendte Domstolens dom i appelsagen til prøvelse af Rettens dom i Intel-sagen fra 2014, hvori det blev fastslået, at Retten havde begået en fejl ved ikke at tage hensyn til den økonomiske analyse, som Intel havde påberåbt sig for at godtgøre, at selskabets rabatter ikke kunne begrænse konkurrencen. Retten fastslog, at "kriteriet om den lige så effektive konkurrent", der blev anvendt i afgørelsen for at bekræfte, at Intels rabatter var egnede til at afskærme konkurrencen, var behæftet med fejl, og at Kommissionen ikke i tilstrækkelig grad havde undersøgt andre indikatorer for evnen til at afskærme markedet. Kommissionen har appelleret Rettens dom.

Fusionskontrol bidrog til den digitale omstilling og et styrket og modstandsdygtigt indre marked

I 2022 forblev Kommissionens fusionsaktivitet på et meget højt niveau. Kommissionen vedtog 368 fusionsafgørelser inden for forskellige sektorer (i 2021 vedtog Kommissionen 396 fusionsafgørelser), hvoraf 291 blev godkendt efter en forenklet procedure. Kommissionen greb ind i 14 påtænkte erhvervelser, hvoraf 12 transaktioner blev godkendt på visse betingelser, og to blev forbudt. Fire anmeldte fusioner blev opgivet af parterne og trukket tilbage i fase II.

I januar 2022 forbød Kommissionen Hyundai Heavy Industries Holdings at overtage Daewoo Shipbuilding & Marine Engineering CO., Ltd.⁸² Ifølge Kommissionen ville fusionen mellem de to skibsværfter have skabt en dominerende stilling for det nyligt fusionerede selskab og reduceret konkurrencen på verdensmarkedet for bygning af store gastankskibe. Da der ikke blev afgivet tilsagn, ville fusionen have ført til færre leverandører og højere priser.

I januar 2022 godkendte Kommissionen efter en tilbundsgående undersøgelse og på visse betingelser Metas overtagelse af Kustomer⁸³. For at løse de konkurrenceproblemer, som Kommissionen havde påpeget, tilbød Meta omfattende tilsagn om adgang til applikationsprogrammeringsgrænsefladerne for Metas meddelelseskanaler med en varighed på ti år⁸⁴. Kommissionen gennemgik nøje overtagelsen, fordi transaktioner som denne yderligere kunne styrke store aktører, der i stigende grad dominerer den digitale økonomi, uanset målvirksomhedens størrelse. De tilsagn, som Meta har afgivet, sikrer, at konkurrenterne fortsat vil have gratis og sammenlignelig adgang til Metas vigtige meddelelseskanaler.

⁸¹ Rettens dom af 26.1.2022, sag T-286/9, Intel Corporation, Inc. mod Kommissionen, EU:T:2022:19.

⁸² Sag M.9343, Hyundai Heavy Industries Holdings/Daewoo Shipbuilding & Marine Engineering. Se: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9343.

⁸³ Sag M.10262, Meta (tidligere Facebook)/Kustomer. Se: https://ec.europa.eu/competition/mergers/cases1/202242/M_10262_8559915_3054_3.pdf.

⁸⁴ Tilsagn om offentlig API-adgang: Meta forpligter sig til at sikre ikkediskriminerende og gratis adgang til sine offentligt tilgængelige API'er for sine meddelelseskanaler til konkurrerende udbydere af CRM-software til kundeservice og nye aktører på markedet. Et centralt tilsagn om API-adgang: I det omfang de funktioner i Messenger, Instagram Messaging eller WhatsApp, der anvendes af Kustomers kunder i dag, kan forbedres eller ajourføres, forpligter Meta sig til også at stille tilsvarende forbedringer til rådighed for Kustomers konkurrenter og nye markedsdeltagere. Dette vil også gælde for alle nye funktioner i Metas meddelelseskanaler i fremtiden, hvis de anvendes af en betydelig del af Kustomers kunder.

I juni 2022 godkendte Kommissionen Ali Groups opkøb af Welbilt på visse betingelser⁸⁵. Ali Group og Welbilt er globale leverandører af professionelt køkkenudstyr, herunder ismaskiner, der anvendes i hotel- og restaurationsbranchen og industrien. De tilsagn, der er afgivet i denne sag, omfatter frasalgt af hele Welbilts virksomhed inden for ismaskiner. Dette vil sikre, at en ny aktør på markedet fortsat vil udøve konkurrencepres på den fusionerede enhed, mens kunderne fortsat vil kunne vælge leverandør.

I september 2022 forbød Kommissionen Illuminas for tidligt gennemførte overtagelse af GRAIL efter en tilbundsående undersøgelse⁸⁶. Illumina er den dominerende leverandør af NGS-systemer til genetisk og genomisk analyse. GRAIL er kunde hos Illumina og bruger sine NGS-systemer til at udvikle test til påvisning af kræft. Kommissionen fandt, at Illumina med transaktionen ville have et incitament til at afskære GRAIL's konkurrenter fra at få adgang til sin teknologi eller på anden måde stille dem ringere og dermed kvæle innovationskonkurrencen på det spirende marked for NGS-baserede test til påvisning af kræft.

Selv om Kommissionen endnu ikke har foretaget en tilbundsående undersøgelse, gennemførte virksomhederne transaktionen i august 2021. Som reaktion på den for tidlige afslutning vedtog Kommissionen foreløbige forholdsregler for at genoprette og opretholde den effektive konkurrence efter Illuminas overtagelse af GRAIL⁸⁷. Sideløbende hermed indledte Kommissionen en undersøgelse for at vurdere, om Illumina overtrådte den "standstill-forpligtelse", der er pålagt transaktioner, der er genstand for en fornyet undersøgelse i henhold til EU's fusionsforordning. I denne forbindelse vedtog Kommissionen i juli 2022 en klagepunktsmeddelelse, hvori den hævdede, at Illumina og GRAIL havde overtrådt EU's fusionsforordning ved at gennemføre overtagelsen, inden den fik Kommissionens fusionskontrolgodkendelse. Hvis Kommissionen konkluderer, at Illumina og GRAIL har gennemført transaktionen i strid med EU's fusionsforordning, kan den pålægge en bøde på op til 10 % af hver virksomheds årlige omsætning på verdensplan⁸⁸. Desuden sendte Europa-Kommissionen i december 2022 en klagepunktsmeddelelse til Illumina og GRAIL, hvori den underrettede dem om de genopretningsforanstaltninger, den agter at træffe i henhold til EU's fusionsforordning, efter at Kommissionen havde besluttet at forbyde Illuminas gennemførte overtagelse af GRAIL⁸⁹.

Retten stadfæstede Kommissionens artikel 22-revision i Illumina/GRAIL-dommen⁹⁰

I Illumina/GRAIL-sagen gav Kommissionen artikel 22 i EU's fusionsforordning fuld virkning ved at acceptere henvisningen af en transaktion, der lå under de nationale anmeldelsestærskler. Dette fulgte efter meddelelsen fra ledende næstformand Margrethe Vestager om, at Kommissionen ikke længere vil afholde medlemsstaterne fra at anmode om henvisning af sager til Kommissionen, som ikke er

⁸⁵ Sag M.10431, Ali Group/Welbilt (EUT C 469 af 9.12.2022, s. 16).

⁸⁶ Sag M.10188, Illumina/GRAIL. Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_5364.

⁸⁷ Sag M.10493, Illumina/GRAIL (foreløbige forholdsregler i henhold til artikel 8, stk. 5, litra a)). Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_5661.

⁸⁸ Sag M.10483, Illumina/GRAIL (procedure i henhold til artikel 14). Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_4604.

⁸⁹ Sag M.10939, Illumina/GRAIL. Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_7403.

⁹⁰ Rettens dom af 13.7.2022, sag T-227/21, Illumina, Inc. mod Europa-Kommissionen, EU:T:2022:447.

anmeldelsespligtige i den henvisende medlemsstat. Ved at henvise sådanne sager til Kommissionen sikrer Kommissionen, at fusioner, der involverer virksomheder med årlig omsætning, som ikke i tilstrækkelig grad afspejler deres indvirkning på konkurrencen, kan undersøges af Kommissionen⁹¹ for de henvisende medlemsstater. Kommissionen offentliggjorde en vejledning om dette spørgsmål i marts 2021⁹² efterfulgt af praktiske oplysninger om dens gennemførelse i december 2022⁹³.

Illumina og GRAIL anfægtede Kommissionens beslutninger fra 2021 om accept af henvisninger i henhold til artikel 22 fra flere medlemsstater/EØS-stater. I juli 2022 frifandt Retten Kommissionen⁹⁴. Retten bekræftede, at transaktioner i henhold til artikel 22 i EU's fusionsforordning ikke behøver at være omfattet af fusionskontrolreglerne i den medlemsstat, der anmoder om henvisning. Rettens dom bekræfter Kommissionens ret til gennem artikel 22 at erklære sig kompetent med hensyn til fusioner, selv om transaktionen ligger under de nationale tærskler for fusionskontrol. Dommen er i øjeblikket ved at blive appelleret til Domstolen⁹⁵.

I juli 2022 indledte Kommissionen en tilbundsgående undersøgelse for at vurdere Oranges påtænkte overtagelse af VOO og Brutélé⁹⁶. Orange har været en succesfuld udfordring for VOO/Bruteles telekommunikationstjenester i dele af Belgien. Kommissionen er bekymret for, at den planlagte transaktion kan begrænse konkurrencen på detailmarkederne for levering af fastnetinternetydelser, audiovisuelle tjenester og pakker med flere tjenester i dele af Belgien.

I november 2022 indledte Kommissionen en tilbundsgående undersøgelse for at vurdere Microsofts påtænkte overtagelse af Activision Blizzard⁹⁷. Kommissionen er bekymret for, at den påtænkte overtagelse kan begrænse konkurrencen på markederne for distribution af konsoller og pc'er og for operativsystemer til pc'er.

I november 2022 indledte Kommissionen en tilbundsgående undersøgelse for at vurdere Vivendis påtænkte overtagelse af Lagardère⁹⁸. Parterne er den største og næststørste virksomhed på de fleste markeder i bogværdikæden i Frankrig. Kommissionen er bekymret for, at transaktionen kan begrænse konkurrencen på markederne for i) køb af ophavsrettigheder til fransksprogede bøger, ii) distribution og markedsføring af fransksprogede bøger og iii) salg af fransksprogede bøger til detailhandlere. Kommissionen afdækkede også konkurrenceproblemer i forbindelse med salget af kendte tidsskrifter.

⁹¹ Tale af ledende næstformand Margrethe Vestager af 11.9.2020 om fremtiden for EU's fusionskontrol, https://ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/vestager/announcements/future-eu-merger-control_en.

⁹² Meddelelse fra Kommissionen: Kommissionens vejledning om anvendelsen af den henvisningsmekanisme, som er fastlagt i fusionsforordningens artikel 22, på visse kategorier af sager (C(2021) 1959 final af 26.3.2021).

⁹³ Praktiske oplysninger om gennemførelse af vejledningen om anvendelsen af den henvisningsmekanisme, som er fastlagt i fusionsforordningens artikel 22, på visse kategorier af sager — ofte stillede spørgsmål og svar. Se: https://competition-policy.ec.europa.eu/system/files/2022-12/article22_recalibrated_approach_QandA.pdf.

⁹⁴ Rettens dom af 13.7.2022, sag T-227/21, Illumina, Inc. mod Europa-Kommissionen, EU:T:2022:447.

⁹⁵ Appel iværksat af Illumina den 22.9.2022 i sag C-611/22 P — Illumina mod Kommissionen og af GRAIL den 30.9.2022 i sag C-625/22 P — Grail mod Kommissionen og Illumina.

⁹⁶ Sag M.10663, Orange/VOO/Brutele. Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_4762.

⁹⁷ Sag M.10646, Microsoft/Activision Blizzard. Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_6578.

⁹⁸ Sag M.10433, Vivendi/Lagardere. Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_7243.

I december 2022 indledte Kommissionen en tilbundsgående undersøgelse for at vurdere Broadcoms påtænkte overtagelse af VMware⁹⁹. Broadcom leverer hardware, primært netkort og adaptere, mens VMware tilbyder virtualiseringssoftware. Kommissionen er bekymret for, at transaktionen kan gøre det muligt for Broadcom at reducere konkurrerende hardwareleverandørers evne til at konkurrere, primært ved at forringe interoperabiliteten mellem VMwares virtualiseringssoftware og konkurrenternes hardwareprodukter.

I februar 2022 fandt Kommissionen, at Ungarn overtrådte artikel 21 i EU's fusionsforordning ved at nedlægge veto mod Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppens ("VIG") overtagelse af de ungarske datterselskaber af AEGON Group¹⁰⁰. Artikel 21 i EU's fusionsforordning giver Kommissionen enekompetence til at undersøge fusioner med en EU-dimension. Medlemsstaterne kan kun træffe foranstaltninger til beskyttelse af legitime interesser på visse betingelser, som ikke blev opfyldt ved Ungarns veto, da det ikke blev meddelt Kommissionen på forhånd, og det var uklart, om det havde til formål at beskytte Ungarns legitime interesser. Afgørelsen bekræftede Kommissionens enekompetence, og at medlemsstaterne skal sikre, at deres handlinger respekterer denne kompetencefordeling, således at virksomhederne trygt kan investere og udnytte det indre marked.

Statsstøttekontrol bidrog til den digitale omstilling og styrkelsen af det indre marked

Statsstøtteprojekter bidrager bl.a. til udrulningen af højtydende bredbåndsnet i EU i områder, hvor der ikke eller kun i ringe omfang er et incitament for kommercielle operatører til at levere tilstrækkelig bredbåndsdekning. For at skabe balance i bistanden i hele EU har Kommissionen arbejdet tæt sammen med medlemsstaterne for at sikre, at nationale støtteforanstaltninger kan iværksættes så hurtigt og effektivt som muligt.

I januar 2022 godkendte Kommissionen f.eks. en italiensk ordning på 3,8 mia. EUR, der støttes af genopretnings- og resiliensfaciliteten, med henblik på at udrulle højtydende gigabitnet i områder af landet, hvor der ikke er noget aktuelt eller planlagt net, der kan levere downloadhastigheder på mindst 300 megabit pr. sekund. Foranstaltningen er en del af Italiens nationale digitaliseringsplan¹⁰¹.

I oktober 2022 godkendte Kommissionen en italiensk foranstaltning på 292,5 mio. EUR støttet af genopretnings- og resiliensfaciliteten til støtte for STMicroelectronics opførelse af en fabrik i værdikæden for halvledere¹⁰². Vurderingen blev foretaget i overensstemmelse med de principper, som Kommissionen bebudede i den meddelelse, der blev vedtaget i februar 2022, f.eks. den positive indvirkning på værdikæden med hensyn til at sikre forsyningssikkerheden, og som ledsagede Kommissionens forslag til forordning om mikrochips¹⁰³.

⁹⁹ Sag M.10806, Broadcom/VMware. Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_7835.

¹⁰⁰ Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_1258.

¹⁰¹ Sag SA.63170, Genopretnings- og resiliensfaciliteten — Italien — Plan 1 Gbps (EUT C 116 af 11.3.2022, s. 3).

¹⁰² Sag SA.103083, Genopretnings- og resiliensfaciliteten — STMICROELECTRONICS S.R.L. — New SIC substrates plant in Catania.

¹⁰³ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — En lovpakke om europæiske mikrochips (COM(2022) 45 final af 8.2.2022).

Desuden godkendte Kommissionen i november 2022 en spansk ordning på 500 mio. EUR støttet af genopretnings- og resiliensfaciliteten for at hjælpe forbrugere og virksomheder i landdistrikter med at få adgang til mobile tjenester af høj kvalitet, hvilket bidrager til Spaniens økonomiske og EU's overordnede digitale mål¹⁰⁴.

Mediefrihed og mediepluralisme spiller en central rolle for demokratiet. I 2022 godkendte Kommissionen en række støtteforanstaltninger for mediesektoren, der hjælper mediesektoren med at komme på fode igen efter de to kriser, som EU står over for, samtidig med at de konkurrencebegrænsende virkninger minimeres. Desuden godkendte Kommissionen fremme af den digitale omstilling og teknologisk innovation i medieindustrien.

4.2 Håndhævelse af konkurrencepolitikken bidrog til den grønne omstilling

Konkurrencepolitikken bidrager til EU's miljømål og klimamål, f.eks. dekarboniseringen af økonomien, og transportsektoren skifter fra fossile brændstoffer til alternative brændstoffer. Håndhævelse af konkurrencereglerne bidrager til den europæiske grønne pagt¹⁰⁵ ved at sikre, at markederne er effektive, retfærdige og innovative.

For at sikre, at håndhævelsen af konkurrencepolitikken bidrager til den grønne omstilling, bestilte Kommissionen i 2022 et studie med en analyse af konkurrencedynamikken på markederne for offentligt tilgængelig opladningsinfrastruktur. Undersøgelsen blev afsluttet i 2023¹⁰⁶.

Desuden støtter Kommissionen EU's energimål og den europæiske grønne pagt gennem sit antitrustarbejde. I 2022 fortsatte Kommissionen sin undersøgelse af virksomheder, der mistænkes for at samarbejde for at påvirke prisbenchmarks for ethanolbiobrændstof¹⁰⁷.

Kommissionen indledte på eget initiativ en ex officio-undersøgelse af naturgasmarkederne i Europa for at vurdere, om markedsdeltagernes kommercielle adfærd kan have bidraget til forstyrrelserne af energimarkederne og gaspriserne i Europa¹⁰⁸. I december 2021 indgav den ukrainske gasproducent Naftogaz en formel antitrustklage mod Gazprom med påstand om, at virksomheden har misbrugt sin dominerende stilling på en række gasmarkeder i EØS. Som led i sin undersøgelse gennemførte Kommissionen i marts 2022 uanmeldte kontrolbesøg hos en række virksomheder i Tyskland, der beskæftiger sig med levering, transmission og oplagring af naturgas¹⁰⁹. Kommissionen undersøger blandt andet, om Gazproms adfærd kan have bidraget til højere gaspriser på det europæiske

¹⁰⁴ Sag SA.103451, Genopretnings- og resiliensfaciliteten — ES — Deployment of backhaul networks for mobile connectivity (EUT C 449 af 25.11.2022, s. 2).

¹⁰⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Den europæiske grønne aftale (COM/2019/640 final).

¹⁰⁶ Se: https://competition-policy.ec.europa.eu/single-market-programme-smp/calls-tenders-contracts/ex-ante-publicity-low-and-middle-value-contracts_en.

¹⁰⁷ Sag AT.40054 — Ethanol benchmarks. Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_6769.

¹⁰⁸ I sin klage hævder Naftogaz bl.a., at Gazprom bevidst har nægtet at genpåfylde EU's gaslagerfaciliteter, har indstillet salget af gas gennem sin egen elektroniske salgsplatform uden begrundelse og fortsat blokerer for gaseksport til Europa fra uafhængige russiske og centralasiatiske gasproducenter.

¹⁰⁹ Se pressemeddelelsen af 31.3.2022: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_2202.

spotmarked og som følge heraf gavnet Gazprom med hensyn til dets knudepunktsindekserede langfristede kontrakter med europæiske kunder.

At tilskynde rejsende til at skifte fra vejtransport til jernbanetransport udgør et vigtigt bidrag til målene i den europæiske grønne pagt¹¹⁰. Samtidig sikrer sund konkurrence, at de europæiske borgere kan drage fordel af jernbanepassagertjenester af god kvalitet og til en overkommelig pris. På antitrustområdet underrettede Kommissionen i juni 2022 den tjekkiske jernbaneoperatør, České dráhy, og den østrigske jernbaneoperatør, Österreichische Bundesbahnen, om sin foreløbige opfattelse af, at de to virksomheder havde overtrådt EU's antitrustregler ved at indgå hemmelige aftaler på markedet for brugte jernbanevogne med det formål at fordreje konkurrencen på markedet for personbefordring med jernbane¹¹¹. I en særskilt sag vedrørende en underbudsprisundersøgelse vedrørende České dráhy afsluttede Kommissionen i september 2022 sin undersøgelse uden en afgørelse om overtrædelse. Kommissionen fandt, at de beviser, som den indsamlede efter fremsendelsen af en klagepunktsmeddelelse til České dráhy¹¹² i oktober 2020, ikke bekræftede dens oprindelige bekymring over, at det etablerede jernbaneselskab anvendte priser, der lå under omkostningerne, i forsøg på ulovligt at lukke nye konkurrenter ude¹¹³.

På fusionskontrolområdet godkendte Kommissionen i juli 2022 på visse betingelser Bouygues' overtagelse af Equans¹¹⁴. Kommissionens undersøgelse viste, at den fusionerede enhed ville have store markedsandele og kun ville blive udsat for konkurrence fra meget få deltagere. Dette kan give anledning til højere priser for elektriske ingeniørtjenester for jernbanelinjer i Belgien. For at imødekomme Kommissionens konkurrencemæssige betænkeligheder tilbød Bouygues at afhænde Colas Rail Belgium i sin helhed, herunder alle aktiver, personale og igangværende og fremtidige kontrakter for både jernbanelinjer og sporinstallationsvirksomheder. Konkurrence i sektoren for personbefordring med jernbane kan presse priserne ned og servicekvaliteten op til gavn for forbrugerne. Kommissionens indgriben sikrer, at en anden konkurrent forbliver på markedet og fortsat udøver konkurrencepres på det relevante belgiske marked, mens kunderne vil drage fordel af et større udvalg af leverandører og konkurrencedygtige priser.

I oktober 2022 fremsatte Kommissionen et forslag om en ny nødforordning for at afbøde virkningerne af de høje gaspriser i EU¹¹⁵. Forordningen blev vedtaget i december 2022¹¹⁶. Den omfatter bl.a. en fælles indkøbsmekanisme for gas, der skal gøre det muligt for gasselskaber og

¹¹⁰ Se eksempelvis: Rapport offentliggjort af Den Europæiske Unions Jernbaneagentur — Fostering the railway sector through the European Green Deal af 16.7.2020 (ajourført 12.10.2022). Se https://www.era.europa.eu/content/report-fostering-railway-sector-through-european-green-deal_en.

¹¹¹ Sag AT.40401, České dráhy og Österreichische Bundesbahnen.

¹¹² Sag AT.40156, Czech Rail. Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_2017.

¹¹³ Commission Daily News, 30.9.2022: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/mex_22_5911.

¹¹⁴ Sag M.10575, Bouygues/Equans. Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_4603.

¹¹⁵ Forslag til Rådets forordning — Styrkelse af solidariteten gennem bedre koordinering af indkøb af gas, udveksling af gas på tværs af grænserne og pålidelige prisbenchmarks (COM(2022) 549 final).

¹¹⁶ Rådets forordning (EU) 2022/2576 af 19. december 2022 om styrkelse af solidariteten gennem bedre koordinering af indkøb af gas, pålidelige prisbenchmarks og udveksling af gas på tværs af grænserne (EUT L 335 af 29.12.2022, s. 1).

gasforbrugere at forhandle sig frem til lavere priser og sikre energiforsyninger i lyset af potentielle energiforsyningsmangler.

Kommissionen skal indgå en kontrakt med en tjenesteudbyder for at organisere en aggregering af efterspørgslen på EU-plan, gruppere gasimportbehovene og søge tilbud på markedet for at matche efterspørgslen. Virksomhederne vil også få mulighed for at danne et europæisk gasindkøbskonsortium i overensstemmelse med EU's konkurrenceregler. Fælles indkøb vil hjælpe mindre medlemsstater og især virksomheder, der befinder sig i en mindre gunstig situation som købere, til at købe gas på bedre vilkår. Forordningen indeholder også bestemmelser, der skal øge gennemsigtigheden med hensyn til planlagte og afsluttede gasindkøb, så det kan vurderes, om målene om forsyningssikkerhed og energisolidaritet opfyldes.

Kommissionen er parat til at bistå virksomhederne ved udformningen af eventuelle fælles gaskøbskonsortier i overensstemmelse med EU's konkurrenceregler.

I 2022 godkendte Kommissionen to vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse i brintteknologikæden. De to vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse støtter udviklingen af centrale strategiske værdi- og teknologikæder samt målene i den europæiske grønne pagt, EU's brintstrategi og REPowerEU-initiativet.

Det vigtige projekt af fælleseuropæisk interesse Hy2Tech

Det første vigtige projekt af fælleseuropæisk interesse blev godkendt i juli 2022 og støtter forskning, innovation og industriel anvendelse i værdikæden for brintteknologi. Til dette projekt vil 15 medlemsstater¹¹⁷ yde op til 5,4 mia. EUR i offentlig finansiering, hvilket forventes at frigøre yderligere 8,8 mia. EUR i private investeringer. 35 virksomheder, herunder SMV'er og nystartede virksomheder, vil deltage i 41 projekter¹¹⁸. Det vigtige projekt af fælleseuropæisk interesse Hy2Tech dækker store dele af værdikæden for brintteknologi, herunder: i) faciliteter og udstyr til produktion af brint, ii) produktion af brændselsceller, iii) oplagring, transport og distribution af brint og iv) slutbrugerapplikationer, navnlig i mobilitetssektoren. Det bidrager til udviklingen af vigtige teknologiske gennembrud, herunder nye højeffektive elektrodematerialer, mere effektive brændselsceller og innovative transportteknologier. Det vigtige projekt af fælleseuropæisk interesse Hy2Tech forventes at skabe omkring 20 000 direkte arbejdspladser.

Det vigtige projekt af fælleseuropæisk interesse Hy2Use

Det vigtige projekt af fælleseuropæisk interesse Hy2Use blev godkendt i september 2022 og vil fremme forsyningen af vedvarende og kulstoffattig brint og udviklingen og den første industrielle anvendelse af rene og innovative brintteknologier i andre industrisektorer såsom cement, stål og glas. Disse produkter står typisk over for større hindringer for dekarbonisering. Til dette projekt vil 13 medlemsstater¹¹⁹ yde op til 5,2 mia. EUR i offentlig finansiering, hvilket forventes at frigøre yderligere 7 mia. EUR i private

¹¹⁷ AT, BE, CZ, DK, EE, FI, FR, DE, EL, IT, NL, PL, PT, SK og ES.

¹¹⁸ Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_22_4544.

¹¹⁹ AT, BE, DK, FI, FR, EL, IT, NL, PL, PT, SK, ES og SE.

investeringer. Det vigtige projekt af fælleseuropæisk interesse Hy2Use omfatter 29 virksomheder og 35 projekter¹²⁰.

Også i brintsektoren godkendte Kommissionen i oktober 2022 et spansk statsstøtteprojekt på 220 mio. EUR til støtte for Cobra Instalaciones y Servicios, S.A. ("COBRA")¹²¹ i henhold til CEEAG¹²². COBRA vil producere vedvarende brint og fremme brugen heraf i industrisektorer. Statsstøtteforanstaltningen — støttet af genopretnings- og resiliensfaciliteten — bidrager til at nå målene i EU's brintstrategi og den europæiske grønne pagt og bidrager samtidig til at mindske afhængigheden af russiske fossile brændstoffer og fremskynde den grønne omstilling i overensstemmelse med REPowerEU-planen.

Udviklingen skete hurtigt i 2022, og Kommissionen reagerede ved at tilpasse statsstøttereglerne og indføre energikriseforanstaltninger, der skulle lette presset på energiregningerne.

For at fremme grøn fjernvarme baseret på vedvarende energi og spildvarme godkendte Kommissionen f.eks. i august 2022 en tysk ordning på 2,98 mia. EUR. Denne ordning vil støtte opførelsen af mere effektive fjernvarmesystemer og dekarboniseringen af eksisterende fjernvarmesystemer, hvilket vil øge andelen af vedvarende energi og spildvarme i varmesektoren. Dette vil føre til et betydeligt fald i emissionerne¹²³. Desuden godkendte Kommissionen en ændring af en tysk ordning til støtte for elproduktion fra vedvarende energikilder. Ordningen afspejler en nylig ændring fra Tysklands side af loven om vedvarende energi. Loven har et samlet budget på 28 mia. EUR og sigter mod at opnå en andel på 80 % af elektricitet produceret fra vedvarende energikilder senest i 2030 med henblik på at opnå klimaneutralitet senest i 2045¹²⁴.

4.3. Konkurrencepolitikken bidrog til en økonomi, der tjener alle

En konference, der gennemgik og drøftede konkurrencepolitikken indvirkning på borgernes liv

I oktober 2022 afholdt Generaldirektoratet for Konkurrence en konference¹²⁵ for at drøfte betydningen af at bevare, dyrke og udvikle en europæisk social markedsøkonomi samt konkurrencepolitikken rolle. I sin hovedtale fremhævede ledende næstformand Margrethe Vestager de vigtigste aspekter af en økonomi, der virkelig tjener borgerne, og hvordan konkurrencepolitikken spiller en afgørende rolle i denne henseende¹²⁶. Dette omfatter en mere retfærdig fordeling af nye muligheder, samtidig med at priserne holdes nede, valgmulighederne opretholdes, og innovative produkter og tjenester fremmes. Dette er endnu vigtigere i nutidens ustabile verden, hvor der opstår nye udfordringer, som kræver nye løsninger. Konkurrencepolitikken bør sikre de bedst mulige vilkår

¹²⁰ Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_22_5677.

¹²¹ Meddelelse fra Kommissionen: Retningslinjer for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi (EUT C 80 af 18.2.2022, s. 1).

¹²² Sag SA.104361, Spanien — Project Green Cobra. Afgørelse endnu ikke offentliggjort.

¹²³ Sag SA.63177, Tyskland — Federal support for efficient heat networks (EUT C 366 af 23.9.2022, s. 2).

¹²⁴ Sag SA.102084, Tyskland — EEG 2023. Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_7794.

¹²⁵ Se: https://competition-policy.ec.europa.eu/policy/making-markets-work-people_en.

¹²⁶ Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH_22_6445.

for forbrugerne, men bør ikke stå i vejen for andre politikker, der forfølger andre politiske mål. Samspeilet mellem regulering og konkurrencepolitik bør derfor ses som et supplement.

Håndhævelse af konkurrencepolitikken bidrog til robuste europæiske finansielle tjenesteydelser

Håndhævelsen af statsstøttere reglerne spillede en afgørende rolle med hensyn til at beskytte det indre marked og støtte EU's økonomiske politikker i 2022. Kommissionen godkendte støtte til afvikling af Getin Noble Bank¹²⁷, en af de ti største polske banker. Kommissionen forlængede desuden flere eksisterende statsstøtteordninger, der giver medlemsstaterne mulighed for at styrke den finansielle sektors modstandsdygtighed, uden at skulle yde ny statsstøtte til de enkelte finansielle institutioner. Navnlig godkendte Kommissionen en forlængelse af ordninger for omstrukturering eller hjælp til nødlidende banker i Polen¹²⁸, Irland¹²⁹ og Italien¹³⁰ med at komme ordentligt ud af markedet.

Desuden fortsatte Kommissionen med at godkende medlemsstaternes støtte til nyligt oprettede SMV'er og nystartede virksomheder, der ofte hæmmes af begrænset adgang til finansiering. Med henblik herpå godkendte Kommissionen en ændring af den eksisterende risikofinansieringsordning i Frankrig¹³¹.

Også i sektoren for finansielle tjenesteydelser afsluttede Kommissionen i 2022 sin undersøgelse af betingelserne for adgang til det system til udveksling af data om Insurance Link, der forvaltes af Insurance Ireland på det irske marked for motorkøretøjsforsikringer. Efter Kommissionens indgriben er adgangen til Insurance Link nu tilgængelig på et fair, gennemsigtigt, objektivt og ikke-diskriminerende grundlag¹³².

Håndhævelse af konkurrencepolitikken som supplement til skattepolitikken

Domstolens dom i Fiat Chrysler/Luxembourg-sagen

I november 2022 ophævede Domstolen Rettens dom¹³³ og annullerede Kommissionens afgørelse fra 2015, hvori det blev fastslået, at Luxembourg ved en skatteafgørelse havde indrømmet Fiat Chrysler/Luxembourg en ulovlig skattefritagelse¹³⁴. Domstolen fastslog, at det kun er den nationale lovgivning, der finder anvendelse i den pågældende medlemsstat, der skal tages i betragtning ved fastlæggelsen af det normale beskatningssystem, der skal anvendes som reference, når det afgøres, om statsstøtten har medført en ulovlig selektiv fordel for en virksomhed. Domstolen bekræftede, at statsstøtte

¹²⁷ Sag SA.100687, Polen — Liquidation aid to Getin Noble Bank S.A. Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_5922.

¹²⁸ Sag SA.103437, Polen — Twelfth prolongation of the Credit Unions Orderly Liquidation Scheme (EUT C 348 af 9.9.2022, s. 8).

¹²⁹ Sag SA.102499, Irland — 15th prolongation of the restructuring and stabilisation scheme for the Credit Union sector (EUT C 220 af 3.6.2022, s. 1), sag SA.104441, Irland — 16th prolongation of the restructuring and stabilisation scheme for the Credit Union sector (EUT C 422 af 4.11.2022, s. 2).

¹³⁰ Sag SA.100262, Italien — COVID-19 — Prolongation of the Italian orderly liquidation scheme for small banks (EUT C 1235 af 25.3.2022, s. 2).

¹³¹ Sag SA.100943, Frankrig — 2e modification du dispositif IR-PME pour les investissements dans les FCPI et FIP (EUT C 135 af 25.3.2022, s. 4).

¹³² Sag AT.40511 — Insurance Ireland — Insurance claims database and conditions of access. Se: [AT_40511_8511226_4076_3.pdf \(europa.eu\)](#).

¹³³ Rettens dom af 24.9.2019, T-755/15 og T-759/15, Luxembourg og Fiat Chrysler Finance Europe mod Kommissionen, EU:T:2019:670.

¹³⁴ Domstolens dom (Store Afdeling) af 8.11.2022, forenede sager C-885/19 P og C-898/19 P, Fiat Chrysler Finance Europe og Irland mod Europa-Kommissionen, EU:C:2022:859.

ydet af medlemsstaterne på områder, der ikke er omfattet af harmonisering i henhold til EU-retten, ikke er udelukket fra statsstøttere reglerne.

Kommissionen vil fortsat anvende alle de værktøjer, den har til rådighed, for at sikre, at fri og fair konkurrence på det indre marked ikke fordrejes af medlemsstater, der indrømmer ulovlige skattelettelser eller gennemfører aggressive skatteplanlægningsforanstaltninger, der begunstiger internationale virksomheder. Dette omfatter anvendelse af EU's statsstøttere regler, samtidig med at der fuldt ud tages hensyn til Domstolens retspraksis.

5. Konkurrencepolitik i en europæisk og global sammenhæng

5.1 Fælles indsats for udformning af en europæisk og global konkurrencekultur

Politisk samhørighed gennem Det Europæiske Konkurrencenetværk

I 2022 fortsatte Kommissionen med at sikre en sammenhængende gennemførelse af artikel 101 og 102 gennem Det Europæiske Konkurrencenetværk¹³⁵. To af de vigtigste mekanismer til støtte for samarbejde i forordning (EF) nr. 1/2003 er for det første de nationale konkurrencemyndigheders forpligtelse til at underrette Kommissionen om nye undersøgelser allerede efter det første formelle efterforskningskridt, og for det andet deres forpligtelse til at høre Kommissionen om påtænkte beslutninger. I 2022 blev der indledt 148 nye undersøgelser inden for netværket, og der blev forelagt 78 planlagte afgørelser.

I tillæg til dette samarbejde, som er fastsat i forordning 1/2003, sikrer andre ECN-samarbejds mekanismer en sammenhængende håndhævelse af EU's konkurrenceregler på tværs af jurisdiktioner. Medlemmerne af Det Europæiske Konkurrencenetværk mødes regelmæssigt for at drøfte nyligt indledte sager, politiske spørgsmål og forhold af strategisk betydning. I 2022 blev der afholdt 45 møder i horisontale arbejdsgrupper og sektorspecifikke undergrupper, hvor konkurrencemyndighederne udvekslede synspunkter og erfaringer.

En regelmæssig og konstruktiv interinstitutionel dialog

Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget er vigtige partnere i forbindelse med Kommissionens løbende dialoger om konkurrencepolitikken.

I Europa-Parlamentet deltog ledende næstformand Margrethe Vestager i 2022 i en række udvekslinger af synspunkter eller strukturerede dialoger, herunder med Økonomi- og Valutaudvalget ("ECON"), Udvalget om Industri, Forskning og Energi ("ITRE"), Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse ("IMCO") og Udvalget om B beskæftigelse og Sociale Anliggender ("EMPL"). Desuden deltog ledende næstformand Margrethe Vestager i plenardebatter om konkurrencepolitik,

¹³⁵ Kommissionens meddelelse om samarbejdet inden for netværket af konkurrencemyndigheder (EUT C 101 af 27.4.2004, s. 43, og EUT C 374 af 13.10.2016, s. 10).

om forordningen om digitale markeder, om forordningen om udenlandske subsidier og om EU's reaktion (herunder gennem statsstøtte) på den amerikanske Inflation Reduction Act.

I sit skriftlige svar af juli 2022 på Parlamentets beslutning om konkurrencepolitik (ordfører Schwab, EPP, DE) fremhævede Kommissionen bl.a. udfasningen af de midlertidige rammebestemmelser for statsstøtte i forbindelse med covid-19, vedtagelsen af de midlertidige kriserammebestemmelser som reaktion på de negative økonomiske virkninger af Ruslands invasion af Ukraine, forordningen om udenlandske subsidier og afslutningen af trepartsforhandlingerne, forordningen om digitale markeder og dens gnidningsløse og hurtige gennemførelse, den hidtil usete igangværende revision af konkurrencereglerne, herunder vedtagelsen af den nye CEEAG¹³⁶, den nye gruppefritagelsesforordning for vertikale aftaler og nye vertikale retningslinjer og den igangværende revision af meddelelsen om markedsafgrænsning.

I 2022 deltog ledende næstformand Margrethe Vestager i udveksling af synspunkter og debatter om konkurrencepolitikken i Rådet, herunder flere møder i Rådet (konkurrenceevne — det indre marked og industri)).

5.2. Konkurrencepolitisk samarbejde i hele verden

Multilaterale forbindelser

I 2022 fortsatte Kommissionen sit aktive engagement i internationale konkurrencefora såsom OECD's Konkurrencekomité, Det Internationale Konkurrencenetværk ("ICN"), hvor Kommissionen overtog en treårig rolle som medformand i fusionsarbejdsgruppen, og De Forenede Nationers Konference om Handel og Udvikling ("UNCTAD"). Kommissionen fortsatte indsatsen for at forbedre de internationale regler om subsidier. En reform af reglerne om subsidier er en af EU's vigtigste prioriteter i forbindelse med moderniseringen af WTO's handelsregler.

Bilaterale forbindelser

I oktober 2022 afholdt Kommissionen og de amerikanske konkurrencemyndigheder det andet møde i den fælles teknologikonkurrencepolitiske dialog, hvor de drøftede samarbejdsbestræbelserne for at sikre og fremme fair konkurrence i den digitale sektor¹³⁷. Der blev afholdt to ministermøder i maj og december 2022 i handels- og teknologirådet mellem EU og USA. Møderne førte til en administrativ ordning om en fælles mekanisme for gensidig udveksling af oplysninger om offentlig støtte fra EU og USA til halvlederindustrien¹³⁸.

I 2022 fortsatte Kommissionen sit samarbejde om konkurrencepolitik med tredjelande, herunder tekniske samarbejdsprogrammer med flere asiatiske¹³⁹ og afrikanske¹⁴⁰ lande. Kommissionen

¹³⁶ Meddelelse fra Kommissionen: Retningslinjer for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi (EUT C 80 af 18.2.2022, s. 1).

¹³⁷ Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_6167.

¹³⁸ Se: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_22_7433.

¹³⁹ Se: <https://asia.competitioncooperation.eu>.

¹⁴⁰ Se: <https://africa.competitioncooperation.eu>.

fortsatte i 2022 forhandlingerne om indgåelse af frihandelsaftaler med Australien, Indien og Indonesien og afsluttede forhandlingerne om en frihandelsaftale med New Zealand og Usbekistan. Hvad angår kandidatlande¹⁴¹ og potentielle kandidatlande¹⁴², er Kommissionens vigtigste politiske mål at hjælpe disse lande med at skabe lovgivningsmæssige rammer med velfungerende og operationelt uafhængige konkurrencemyndigheder.

¹⁴¹ Lande, som Det Europæiske Råd har tildelt status som kandidatland på grundlag af en henstilling fra Europa-Kommissionen: Albanien, Bosnien-Hercegovina, Moldova, Montenegro, Nordmakedonien, Serbien, Türkiye og Ukraine.

¹⁴² Potentielle kandidater til EU-medlemskab: Georgien og Kosovo.

2022

I HOVEDTRÆK

